

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitófő sor 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor-apatini vasut.

Minden több héttel ezelőtt Zomborban időztem, az általam már évek előtt tervezett zombor-apatini vasut kérdéséről illetékes helyi újból figyelembe vételre ajánlottam.

A nevezett vonal ugyanis a megyeház-térről indulna ki Zomborban, a bajai uton végig, az államvasutak zombori állomásába beágazna; ennek vágányán haladna a zombor-apatini ut keresztezéséig, azontúl ezen ut baloldalán tovább menne, Apatin közséje előtt jobbra kanyarodna, azt egy körívvel kerülné meg és a dunaparton vezetne végig a cs. kir. dunagőzhajó társaság apatini állomásáig.

Műszaki szempontból a gépnél, mely vontatásra használtatik, minden zaj, gőz és füst elhárításáról gondoskodva van; miért is ily gőztramwayok Berlinen, Párison, Bécsen, Koppenhágán, Drezdán stb. át minden irányban közlekednek és így valószínűleg Zombor-Apatin között is alkalmazhatók lehetnek.

A vonal a múlttal párhuzamosan halad s ennek fenntartására szolgál. A körtöltés végül Apatint a Duna árvízétől óvandja meg és a folyam szabályozását, ennek a község melletti fenntartását vonná maga után, a Dunától nyert talajrészt fektetett parti állomással.

Kereskedelmi szempontból pedig megleltük, ha Zomborban minden időtájban és minden a vonal mentén fekvő üzlet előtt rakható le és fel a gabona, a málya és árucikk; ez oly előny, idő nyereség és megtakarítás, hogy ezen berendezés kényelmességét még a nem kereskedő is beláthatja. Továbbá a nagy kereskedelem számára a kívánatos teherkocsik bármikor a szükséges számban fognak rendelkezésre állani. Panaszok, mint Bárány és fia cég által méltán emeltettek és a budapesti Lloydban közzétettek, nem emeltetnémek. Ezek és számos ezer kisebb-nagyobb előnyök várhatók, melyek felsorolására itt sem idő, sem hely felett nem rendelkezünk. De elvégre — ha az illető helységek és érdekelték, a kereskedelem, a szállítás könnyebbségében a közjót emelkedését nem látják elősegítve, akkor „az istenek küldése is hasztalan leendne.“

De közgazdasági szempontból is nagy hordereje volna ezen összeköttetésnek a Dunával, mely előbb-utóbb — arról ezen terv ellenei meg lehetnek győződve — létre fog jönni; mert ha az utak építését Bácskában átgondolt terv szerint létesítették és szándékoznak létesíteni: úgy egy megállapított és eleve kiépült vasuti hálózatnak kellene létre jönni, mert ezáltal az utak előállítására és fenntartására tetemesebben csökkenne; és hogy a kereskedelem, a forgalom iránya a közúttal, úgy a vasúttal azonos, az a dolog természetében fekszik.

A talajviszonyok Bács megyében különbözők, mint a szomszédos Baranyában; tehát a legjobb műszaki intézkedés sem felelhet meg egyenlően alkalmazva mindkét helyütt.

Végül a tervezet főpontjára, a Dunával való összeköttetésre, utalok egy példával. A nagy-britanniai követség egyik jelentésében az első atlanti tenger hajó ama kísérletéről szólt, mely a Dunán egész Radujeváig jött. Az „Unita“ gőzös, mely üres zsákokkal és hordókkal volt terhelve, Norvégiából jöve, a Középtengeren, a Boszporuson, a Feketetengeren át 25 nap alatt ért el Radujevába, hol egy francia cég számára negotini bort rakott és direkte tért Norvégiába vissza. A teherszállítási költségek 100 kilónként 8 frank 70 cent. kerültek. Ezen első kísérlet felte kielégítő volt. Az első tengeri hajó érkezése, a sikerült ut, a kedvező financiai eredmény, nagy feltűnést okozott a szerb kereskedelmi körökben, melyek most következetesen a jövőben ezen új kereskedelmi utat választandják, mert olcsóbb mint a Dunán, a Száván felfelé, innen Sziszek-Fiumén át Liverpool-vagy Amsterdámba. Az ártétel Liverpooltól ugyanis Fiumén és Belgrádon át 100

kilónként 8 frank 75 cent. egész 9 frank 85 cent. Amsterdámtól, via Fiume, Nándorfehérvár pedig 8 frank 75 centől 10 frankig 100 kilónként; de az árucikkek 5—8 hétig vannak az uton.

Tudvalevőleg gabonakereskedelmünknek az az előnye van az orosz és román gabonával szemben, hogy 4 héttel előbb az orosznál és 2 héttel előbb a romániabelinél jelenhetünk meg a nagy világcipacokon, ha vasutjaink elegendő kocsik felett rendelkeznek.

A fume-nándorfehérvár-radujeváci ut drágább a Vaskapu hátrányai miatt, a szállítási idő tartam pedig most még nem határozható. A Vaskapu szabályozása után a tengeri hajók bátran jöhetnek fel Mohácsig.

Ugy vélem, ha Apatin munkás és szorgalmas népsége csak egyetlen ily hajó látogatását megérné — melyet számukra kieszközölni bármikor kész vagyok — a partbiztosítás és vasuti állomás létrejötte után, hogy ezen helység virágzása és jóléte hatványosan szökne felfelé, mert lakossága azon tulajdonokkal bir, melyek az ipar és kereskedelem fejlesztésére szükségesek.

Meglehet, hogy sem a zombor-apatini, sem más szükséges vasuti vonalak egyelőre támogatás, érdeklődés, és mondjuk bátran ki, értelmiség hiányában nem hozhatunk létre; míg más irányu tervezetek létrejövetele, épp azért, mert hasznavehetlenek, foganatosítatik. Ez nem lenne az első eset és nem lesz utóljára így, sőt mindaddig tart, míg az emberiség nem lesz teljes nagykoru. De hogy az Apatinnak szánt szerepet előbb-utóbb, javaslatom elejtése után, Ujvidék, Baja vagy Mohács fogja elfoglalni: az kétségkívül.

Hogy végül, a fent elősorolt előnyök nem varázsolhatók munka, fáradozás és költségek nélkül egy pillanatban a valóságba, az tény. De azon körülmény, hogy mind a dunagőzhajó társaság igazgatósága, mind a nagymélt. miniszterium vízépítészeti osztály főnöke a támogatást kilátásba helyezék: az érdeklődést még azon oldalról is biztosítja, melyről azt részinkről legkevésbé vártuk; tehát e kérdés nem hagyhatja sem Zombor városát, sem Apatint télenül, ha jövőjüket szántszándékosan aláadni nem akarják.

Markovits Miklós,
mérnök.

Az ivóvíz kérdése Bácskában.

I.
A jó ivóvíz fontossága.

Az egészség fenntartásának főkéllékei a levegő és az ivóvíz. E kettő nélkül nincs élet. De mint manapság is még sokan vannak, kik nem akarják a tiszta levegő szükségességét belátni, ép úgy hosszú időn át azt gondolták az emberek, hogy a víznek sem szükséges valami különös fontosságot tulajdonítani.

Hogy maradhatott az ivóvíz kérdése ily sokáig háttérben, azon annyival is inkább csodálkozhatunk, mert már a legrégebb népek is egyik legfőbb kötelességüknek tartották a jó ivóvízről gondoskodni. A régi görögök várai mind el voltak látva vízvezetékekkel, melyek a vizet — gyakran igen nagy távolságokból — hegyi forrásokból vezették. A víznek a polgárok által való használata törvény által volt szabályozva. Váraikat vízzel el látni a rómaiak a görögöktől tanulták, azonban a tanítványok tanítóikat e tekintetben feltöltötték, mit a nagy-szerű római vízvezetékek maradéka bizonyítanak, melyeket még mai nap is megbámulunk. Határozott irányt adtak annak a víznek, melyet a várakba beakartak vezetni és gyakran több mérföldnyi hosszú vízvezetékeket emeltek, melyek sok századot éltek át. Róma városa vízbőségét, mit mai nap is csodálnak az ottaniak és idegenek, a régieknek köszönheti, kik azt megalapították.¹⁾

Ezek után a sötét középkorban a népek mással levén elfoglalva, az egészségügyet egyáltalában elhanyagolták. A források és kutak tisztántartásáról senki sem gondoskodott. Nem uralkodott többé az a vélemény, hogy a jó víz az alapja a népek egészségének. De hát minek is, midőn a betegség és a halál Isten akaratától függ. Magok az orvosok is le voltak bilincselve babonák által. Elfelejtették azt, amit még Hypokrates tanított, hogy minden betegségnek meg van a maga oka és hogy egy sem támadhat ok nélkül. Emlegett görög orvos volt az első, ki nemcsak azt tartotta, hogy a betegség elhárítható, hanem azoknak elhárítását tartotta tulajdonképpen az orvostudomány legfontosabb feladatának.

¹⁾ Dr. Ludwig Hirt, System der Gesundheitspflege, 3 Auflage, Breslau 1885. P. 6, 7.

Hogy nem minden víz jó ivóvíz is és hogy a rossz víz okozója lehet betegségeknek, azt sok időn át részben hitték, részben tagadták. Ennek mélyebb kutatásával senki sem foglalkozott. Csak az újabb időben, 1848. óta, a mióta Snow, Bood és mások Angliában kinyilvánították nézetüket, hogy a kolera terjedésénél, mely akkoriban uralkodott, legfőbb szerepe van a víznek, csak azóta kezdtek a víz kérdésével komolyabban foglalkozni.²⁾

Németországban az első, ki ezzel foglalkozott, Pettenkoffer volt Münchenben. Egy kolerajárvány idejében figyelmét a talajvízre és talajra fordította és kimondotta, hogy a járvány fészke és bősöjje e kettőben rejlik. Ezen idő óta kezdtek csak úgy az orvosok, mint a kemikusok mind nagyobb figyelmet a vízre fordítani. Mindentitt, hol művelt népek laknak, a vizet szakszerűen kezdték megvizsgálni és mai nap igen sok jeles vizsgáló és kutató foglalkozik vele.

Az utóbbi időben sikerült a legszigorúbb vizsgálatok segítségével minden kétséget kizárólag kimutatni azt, hogy a rettenetes halandóság, mely az emberi társadalom minden rétegében előfordul, annak a következménye, hogy állandóan rossz ivóvízzel élünk. Nem következik ugyan be minden egyes esetben az ily rossz víznek ivása után — mint pl. a nem tiszta levegő befolyásakor — a biztosan kimutatott betegség, de az általában rontja és gyengíti az egészséget és ezáltal a betegségek útját előkészíti.³⁾ Johnson Angolországra nézve ugy számít, hogy ott évenként legalább 120,000-en halnak meg a miatt, hogy rossz ivóvizet kénytelenek inni.⁴⁾

Ha valami járvány üt ki, ugy a tapasztalat szerint be van bizonyítva, hogy a legnagyobb halandóság azon vidékeken fordul elő, hol kénytelenek rossz vizet inni. Mint azt később látni fogjuk, Magyarországon a hegyi vidékeket kivéve, sehol sincsen jó ivóvíz. Ennélfogva a járványok is itt aránytalanul sokkal nagyobb áldozatokat követelnek, mint más országokban, melyeknek jobb az ivóvizük. Így az 1872—3. évi kolera Magyarországon 190,000 áldozatot kívánt, ami mindenesetre igen nagy százalék.⁵⁾

Minél inkább előrehaladt a fáradságos mikroszkopikus (gőresóvi) és orvosi vizsgálat, annál biztosabbá lett, hogy a járványos betegségek nagy része összefüggésben áll a legkisebb szervezetek kifejlődésével. Ezen lények elterjedése a levegő, víz és a talaj által történhetik.

Azok befolyással bírnak az emberre vagy egyenkint, vagy pedig csoportosan. Ezért joggal hangsúlyozza a mai egészségügy, hogy az ember környezetében fődolog a tisztaság fentartása, ami eddig eléggé el volt hanyagolva. A járványos betegségek fészkei legbujábbban a tisztátalan lakásokban, talajban, levegőben és vízben fejlődnek. A tisztátalan víz minden kétséget kizárólag a legalkalmasabb hely a legalsóbb rendű szervezetek kifejlődésére. Azt mutatja a víznek mikroszkoppal való mindenkori megvizsgálása, akár azonnal, akár pedig, hogyha a víz már egy ideig állott. Tovahordása a víznek mindenesetre igen alkalmas eszköz a betegség könnyű terjesztésére, ami annál veszedelmesebb is lehet, mert mindennap magunkba is vesszük.

Testünknek legnagyobb részét víz képezi. Minthogy ezen víz folytonosan a testből kiválasztódik, szükséges azt ismét pótolni. E miatt kénytelen az ember naponként vizet inni. A vízre leginkább azért van szükségünk, hogy a táplálék feloldassék és testünk minden részébe szét-hordassék. Ennek segítségével távolítatik el a hulladék és általa a szövetek hajlékony állapotban tartatnak fenn. Kipárolgása által a test hőmérséklete egyenlő fokban tartatik. Szabályozza a vegyi folyamatokat, melyek a táplálkozásnak és az anyagcserének szolgálnak.

Mind ezekhez egy egészséges felnőtt embernek naponként 2—3 liter vizre van szüksége. Körülbelül egyharmada a különböző ételek útján jut a testbe, a többi mint ivóvizet vesszük be.

Az iváson kívül az ember a vizet még igen sok más célra is használja, a főzésre és mosásra, általában a tisztaság fenntartására, ugy annyira, hogy felteszik, mikép valamely hely akkor van bőven vízzel ellátva, ha minden fejre naponként 150 liter esik. Ezen mennyiséggel lehet valamennyi szükségletet kielégíteni.

Petrovits Döme.

(Folyt. köv.)

Hirek.

Személyi hir. Czirfusz Ferenc kir. tanácsos, Bács-Bodrogh vármegye tanfelügyelője, a tegnapi napal megkezdte szabadságidejét.

A bács-földvári plébánia ideiglenes vezetésével Blázek Lajos, zentai káplán, bizott meg.

²⁾ Dr. Josef Fodor, Hygienische Untersuchungen über Luft, Boden und Wasser auf ihre Beziehungen zu den epidemischen Krankheiten. Zweite Abtheilung. Braunschweig. 1882. P. 251.

³⁾ George Wilson, Handbuch der öffentl. u. priv. Gesundheitspflege. Deutsch von Paul Boerner, Berlin 1877. P. 218.

⁴⁾ Gretschele u. Bornemann, Jahrbuch d. Erfindungen etc. XXII. Jahrgang. Leipzig 1886. P. 266.

⁵⁾ Dr. Felix Urbaschek, Über die Verhütung und Behandlung der Cholera asiatica, Wien 1887. P. 1.

A zombori magyar olvasóköri a társas szellem fejlesztése céljából f. hó 21-én (szombaton) esti 8 órakor közvacsora lesz, melyet tánc fog követni. Egy teríték ára hölgyek részére 1 frt, urak részére zenével együtt 1 frt 50 kr. Felkértek a körnek azon t. c. tagjai, kik a vacsorán megjelenni óhajtanak, szíveskedjenek neveiket a részt venni szándékozó családtagok számával együtt a köri szolgánál levő ivre legkésőbb esztörtök estig feljegyezni és a teríték árát a szolgának előre lefizetni. Zombor, 1888. július 15. A rendezőség.

Iparossegédek tanulmányi kiküldetése. Az országos iparegyesület a következő felhívást teszi közzé. A földmívelési, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz Fogl E. bécsi gyáros hazánkfa megfelelő összeget küldött a célból, hogy ennek segítségével művezetők, előmunkások és iparossegédek a bécsi jubileumi iparkiallítás tanulmányozására kiküldessenek. Ez összeg felhasználása — a bemutatott részletes javaslat alapján — az iparegyesületre lévő bizva, ezennel felkérjük mindama művezetőket, előmunkásokat és iparossegédeket, a kik a bécsi jubileumi iparkiallítás tanulmányozására ki akarnak küldetni, hogy erre vonatkozó folyamodványukat f. évi aug. 5-én déli 12 óráig az iparegyesülethez (uj-utca 4.) beadni vagy beküldeni szíveskedjenek. A folyamodványban kiintetendő: 1. A folyamodó neve, foglalkozása és kora. 2. Mióta segéd és mennyi időt töltött eddig egy mesternél. 3. Mily érdemekenél fogva reflektál a kiküldetésre. A folyamodványhoz mellékelendő a folyamodó mesterének ajánló levele. Az orsz. iparegyesület által kiválasztandó művezetők, előmunkások és segédek, a következő kedvezményben részesülnek: 1. Kapnak Budapestről Bécsbe és vissza érvényes vasuti jegyet. 2. Bécsben három napon át közös lakást, reggelit, a kiállítás területén pedig ebédet s lehetőleg belépti jegyeket a kiállítás megsejmelésére. 3. Ezenkívül kapnak mérsékelt napidíjakat. Egyelőre száz munkás kiküldetése tervezetik, oly formán, hogy bizonyos turnuszokban 10—10 munkás küldésük ki három napi időtartamra. A kiküldött segédek, előmunkások és művezetők, tanulmányuk eredményéről legfőleg 4 hét alatt az iparegyesületnek írásbeli jelentést tenni tartoznak. — Vidéki iparossegédek szintén pályázhatnak e kiküldetésre, azonban lakó helyüktől Budapestre és innen vissza való költségeiket maguk tartoznak fedezni, egyebekben pedig ugyanazon jogok és kötelezettségek alá esnek, mint a budapesti pályázók. Az országos iparegyesület nevében: lovag Falk Zsigmond kir. tanácsos alelnök, Gelléri Mór, titkár.

Az ó-becsei önk. polg. tüzlő-egylet által f. é. június hó 10-én rendezett nyári multság alkalmával felléptek a következők: Gombos Béla 4 frt, Popovits Vazul 1 frt, Debelyacski Izidor 1 frt, dr. Freund Illés 1 frt 50 kr., Roth Frigyes 1 frt, Zavisits István 2 frt, Petkovits György 1 frt, Popper Emánuel 50 kr., Grosch Vilmos 50 kr., Major Jakab 50 kr., Trinksz József 50 kr., Reich 50 kr., Stolz 50 kr., Zsvikovits Mita Akcsin 50 kr., Brunner 50 kr., Antal Károly 30 kr., Pillischer Herman 20 kr., Majer 20 kr., Osztrogonác 20 kr., Kantani József 10 kr., Bogdanovits György 10 kr. Összesen 16 frt 60 kr.

Esküvő. Kekezovits Mátyas, vajszka-bogányi segédjegyző, szombaton délután vezette oltároz helyben Darázy Márk helybeli tekintélyes polgártársunk szép és kedves leányát, Marika kisasszonyt.

Névváltoztatás. Rosenburg József bezdáni illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknévét „Rözsahegy-“re magyarosította.

Körrendelet. Tudomásomra jutott, hogy némely közs. iskolaszékek az üresedésbe jövő tanítóit és tanítóknő állomásokra a pályázók közül nem azokat választják meg, kik vallás-erkölcsi, hazafiai és tankepesítés tekintetéből a legalkalmasabbak, hanem ellenkezőleg a jó tanítókat mellőzik. Minthogy pedig az 1876. évi XXVIII. t. c. 13-ik §-ának 1-ső pontja szerint a községi iskolai tanító választás a közigazgatási bizottság jóváhagyása alá terjesztendő, felhívom a közig. bizottságot, hogy minden közs. (el-, felső-nép- és polgári) iskolai tanító és tanítóknő választás esetében valamennyi pályázó okmányolt folyamodványát kívánja be s ha valahol az előadott visszasság fordulna elő, a választás jóváhagyását tagadja meg, az iskolaszékek a pályázók közül új választásra utasítsa. Budapest, 1888. évi június hó 13-án. Trefort s. k.

Házasság. Nicolits György, Zombor sz. k. város derék I. rendőralkapitánya, folyó hó 19-én, esztörtökön, délelőtt esküszik örök hűséget a kedves és szép Masirevits Milica kisasszonynak.

Gyilkos krumplitolvajok. Jankovác község határában szörnyű gyilkosság történt a napokban. A három Faddi testvér kiment a szőlőbe s ott egy félre-eső krumpliföldet megdézsmált. A szőlőcsészők észrevették a dolgot s a tolvajok felé tartottak, mire ezek abban hagyták a krompliaszt és fenyegették a csészőket hogy ne közeledjenek, mert bajuk lesz. A két Szili testvér, Ferenc és Péter, nem törődve a fenyegetéssel, el akarta venni a tolvajok áseit, mire dulakodás fejlődött ki közöttük, melynek az lett a vége, hogy a két szőlőbaktart a Faddiak leütötték. Szili Ferencet összeszurkálták, az orrát levágták, a száját behasították s a másik csésző is olyan sebeket kapott, hogy alkalmasint belehal. Még volt annyi ereje, hogy megmondhatta a gyilkosok nevét.

A tanítóknő tulságos elszaporodását meggátlandó, Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte az állami elemi iskolai tanítóknőképzédek igazgatótanácsainak elnökeihez: Tekintettel arra, hogy valamint az állami, úgy a felekezeti tanítóknőképző-intézetek jóval több tanítóknőt szolgáltatnak, mint a mennyire tényleg szükség van; tekintettel továbbá arra, hogy dacára az e téren beállott túlmérselésnek, a fölvetelre jelentkezők oly nagy számban tudulnak az intézetekbe, hogy a valóban a tanítóknő pályára való és ösztöndíjra érdemesek kiválasztása tetemes nehézséggel jár: annál fogva az ingyenes ellátásban részvételű növendékeknek az állami tanítóknőképzédek I. osztályába leendő felvételét az 1888/9. tanévtől kezdve ezennel megszüntetem és elrendelem, hogy jövőre fölvetett minden belakó növendék a tanév tíz hónapján át nyerepsten teljes ellátásért mérsékelt díjat, még pedig Budapest 300, vidéken 210 frtot fizessen. Ezen növendékek számíthatnak arra, hogy a felsőbb osztályokba való fölmenetel alkalmával, az I. osztályban tanusított előmenetelők és magaviseletük, valamint indokolt szegénységük alapján, a rendelkezésre álló javadalom mértékéhez képest a tartási díj alól egészen, vagy részben fel fog-

nak mentetni. A fölvetett növendékek kötelesek a tartási díjat havonként előre lefizetni; ellenkező esetben a köztartásban való részvételtől el fognak tiltani. A tartási díj elengedése iránti kérvényeknek hely nem adathatván, utasítom az igazgató-tanács elnökségét, hogy az ily kérvényeket saját hatáskörében utasítsa vissza. Erről az igazgató-tanács elnökségét tudomás és megfelelő eljárás végett értesitem. Kelt Budapesten, 1888. évi június hó 22-én. Trefort, s. k.

Villám. Szabadkán folyó hó 8-án reggel a villám többször lecsapott. Az egyik Kladek Mihály háza előtt ütött be, s az arra menő Markovits Jóvót agyon-sújtotta. Ugyanekkor Csóvits Péter házába is becsapott s a szomszéd gazda kis fiát leütötte lábairól. Ezután a szt. Teréz-egyházba csapott le s az épp akkor miséző Mamuzsich Félix káplánt és a ministrans gyermeket, Kovács Sztrikó Istvánt érte, kiknek azonban ijedtségen kívül egyéb bajuk nem történt.

A zombori általános ipartestület f. é. július hó 15-én a városháza nagytermében Nicolits György iparh. biztos elnöke alatt igen népes közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyát a zombori általános ipartestület kebelében szervezendő békéltető bizottság 12 segéd tagjának megválasztása képezte. Elnöklő biztos konstatalva a határozatképeséget, üdvözli a közgyűlést, magyar és szerb nyelven szép szavakkal esetele a békéltető bizottság célját és nagyfontosságát s felhívja a közgyűlést a 12 iparossegéd tag megválasztására, mihez képest 229 szavazatlap adatán be, Veliczki Péter és 229, Kneží Baláz asztalos 229, Kovalovszki József bádogos 229, Maglits Jóca bocksoros 229, Buják Pál cipész 220, Bunyi András festő 228, Rápius János fazekas 229, Vitkovits Károly kovács 229, Szigeti István kőfaragó 148, Karkisch Alajos könyvnyomász 229, Bagó István szabó 228 és Szloboda István szíjgyártó 229 szavazattal a zombori ált. ipartestület békéltető bizottság iparossegéd tagjaivá megválasztottak. Ezeket kivül Angyal János kőműves kapott 81, Torma István cipész 13, Hoffer Gusztó I és Nagy Ferenc 1 szavazatot. — A választással kapcsolatban elnök hivatkozással az ipartörvény 142. §-ára, felhívja a közgyűlést segélypénztár létesítésére, minthogy azonban a segédek általában ellene nyilatkoztak, a segélypénztár létesítése elvetetett. Több tárgy nem lévén, elnök a részvétért köszönetét nyilvánítván, a jegyzőkönyv hitelesítésével Bagó István és Karkisch Alajos segédeket megbizsa s a közgyűlést feloszlattnak nyilvánítja. Zsuffa Vince, ipartest. jegyző.

Az újvidéki „Jó Szív“ ünnepély tiszta jövedelme 2148 frt 38 krt tesz ki.

A „szabadkai tornaegylet“ által Palieson, 1888. évi augusztus hó 5-én megtartandó országos torna- és atletikai viadalok feltételei. Délelőtt: A nyílt versenypályán: I. Bajnoki célverseny. Második vetélkedés a „bajnok“ címért. Nyílt verseny. — Távoltság 15 km. A verseny 1888. évi augusztus 5-én reggeli 6 órakor Palieson a bírák páholyától indulva, Szabadkán a vasuti aluljárónál jelentkező és Paliesra visszaérkezve fog megtartani. A bajnokjelöltség feltétele, hogy a kijelölt utat 59 p. 35 mp. alatt akár járva, akár futva megtegye. („Go-as-you-please.“) Ha ez eredmény a kifizető idő alatt el nem érik, úgy az egyszerű versenynek tekintetik, a bajnokjelöltség elcsúsz, de az ezüstérem kiadatik. Védő: Balogh Dezső, a B. K. E. tagja. II. Bajnoki távverseny. Első vetélkedés a „bajnok“ címért. A bajnokjelöltség feltétele, hogy a győztes a kifizető távolságot 2 órán belül tegye meg. Nyílt verseny. Indulás 1888. augusztus 5-én reggeli 10 órakor. Táv. 3 km. III. Gyorsuzás. Nyílta testgyakorló- és sport-egyletek műkedvelő tagjai számára. Táv. 100 méter. Díjak: ezüstérem az elsőnek és tiszteletajándék, bronzérem a másodiknak. Délután: IV. Akadály uszás. Nyílt verseny. Táv. 500 m. 5 akadályllyal, a gátak a víz felszínén uszó fenyőszlopok, a melyek alatt vagy felett kell a versenyzőknek elhaladni. Díjak: elsőnek ezüstérem és hölgyek díja, másodiknak bronzérem. A zárt versenypályán: V. Súlydobás magasba. Nyílt verseny. Súly: 17-5 kgr. Minden versenyzőnek minden magasságnál 1 javító dobás engedtetik meg. A verseny 2 m. magasságból kezdődik. (Az átdobandó magasság az állólhelytől 2 m.) Győztes, az, ki a súlyt legmagasabbra dobja. A dobás ugró deszkáról történik. A versenyzők lépállásból dobnak. A ki a deszkáról dobás közben vagy utána előre lép, ezt a dobást elveszt. (Ismétlés esetén elől.) Díjak: elsőnek ezüstérem, másodiknak bronzérem. VI. Növendékek sikversenye. Táv. 9-13 méter. E versenyben csak 16 éven alul levő fiuk vehetnek részt. Első és második tiszteletdíjat kap. VII. Sikverseny. Táv. 1609 m. (egy angol méterföld.) Nyílta testgyakorló- és sport-egyletek műkedvelő tagjai számára. Díjak: az elsőnek ezüstérem és tiszteletajándék; a másodiknak bronzérem. VIII. Vasparipa (bicycle) verseny. Nyílt verseny. Táv. 1000 m. Díjak: az elsőnek ezüstérem és tiszteletajándék, a másodiknak bronzérem. IX. Ugró versenyek. Nyílt verseny. Táv. magas- és rudugrás. Győztes az, ki legalább két ugró versenyben a legnagyobb eredményt éri el. Díjak: elsőnek ezüstérem és tiszteletajándék, másodiknak bronzérem. X. Bajnoki kardvívás. Harmadik vetélkedés a „bajnok“ címért. Zártverseny. A mérkőzés sisakban, keztyűben, mellvéd nélkül egész testre 6 voltra megy. Győztes az, ki ellenfelének hamarabb 6 „volt“-ot ad. A párok sorshuzás utján állítatnak össze. Minden „volt“ után az ellenfél köszönettel kell megköszönni, mely egyszerűen a kapott szurást vagy vágást is jelzi. Védő: Fellegi Antal, a Sz. T. E. tagja. XI. Viadori korlát és nyújtó verseny-tornász. Második küzdelem a „viador“ címért. Nyílt verseny. Viador: Bokor Pál a Sz. T. E. tagja. A „viador“ cím feltétele, hogy a győztes legalább 578 erótpontot érjen el. XII. Gyaloglás (Walking). Nyíltverseny. Táv. 3000 m. Díjak: elsőnek ezüstérem és tiszteletajándék, a másodiknak bronzérem. A futás tiltva van, kétszeri megintés verseny megsemmisítést (disqualifikációt) von maga után. XIII. Nagy vasparipa verseny. Nyílt verseny. Táv. 5000 mtr. Díjak: az elsőnek ezüstérem és tiszteletajándék, a másodiknak bronzérem. XIV. Birkózás. Nyílt verseny. A küzdelem görög birkózási modorban történik. Első tiszteletajándékot kap. XV. Vigasz verseny. Futás sik pályán. Táv. a versenypályán egyszer körül. Elsőnek tiszteletdíj. A tiszteletdíjat maguk a versenyzők adják. Versenyezhet minden magyar műkedvelő, ki a verseny napján díjat nem nyert. Díjak: az I., II. és X. alatti bajnoki versenyeknél az első és második küzdelem alkalmával az elsőnek „bajnokjelöltség“ és ezüstérem, a másodiknak ezüst érem, a harmadiknak bronz érem adatik. A harmadik küzdelem győztese „Magyarország baj-

noka“ címet, arany érmét és serleget nyer, a második ezüst-, a harmadik bronz érmét. (Lásd az 1882. évi július 20-iki prozociót I. 1. §.) A XI. alatti viadori versenyenél az első küzdelemnél a „viador“ cím és ezüst érem, a másodiknak bronzérem. A második küzdelemnél a győztes „Magyarország viadora“ lesz és aranyérmét nyer, a második díj bronzérem. A „szabadkai tornaegylet“ versenybizottsága.

Személyi hír. Allaga Géza, a hirneves zeneszerző, az idei nyári szüneteket családjával együtt Baján, a szülei háznál tölti.

Csöd. Ifj. Buchwald Herman szabadkai lakos ellen esőd nyitattott. Csödbiztos Olsavszky Jenő, tömeggondnok dr. Blau Lajos.

A birságok minimumának leszállítása. Egy fontos elvi jelentőségű határozatot hozott legutóbb a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium, a mikor oly kérdést döntött el, mely jó idő óta foglalkoztatja az ország ipartestületeit. Az említett miniszterium ugyanis egy felmerült eset alkalmából kimondotta, hogy a pénzbüntetetés az ipartörvényben meghatározott minimumon alól is kiszabható, ha az enyhítő körülmények oly túlnyomó számmal forognak fenn, hogy a csekély ményre megállapított büntetésnek legkisebb mértéke is aránytalanul súlyos lenne.

Az ó-becsei kerékpár-egyesület beléle-téből. Sajnos körülményről kell értesítenem akkor, — írja levelezőnk — mikor az ó-becsei kerékpár-egyesületnek július hó 8-án tartott választmányi, illetőleg ugyan e hó 10-iki közgyűlésének lefolyásáról emlegetnem meg. Elhallgatni az ott lefolyt ügyet pedig annál kevésbé tehetem, mert már eddig is fontos következményei lőnek. Az ó-becsei kerékpár-egyesület már egy éve, hogy fönnáll és ez egy év alatt esendben, de szép eredménnyel működött; tagjai, menten minden surlódástól, nemes sportsmannekhez illően, ugyszólván testvériesen ragaszkodtak egymáshoz és viselkedtek maguk között. Azonban találkoztott egy-kettő, kik megsokalták ez egy évi egyetértést és a tiszta mag közé konkolyt szórtak. E konkoly e hó 7-én, a tisztújítások alkalmával, szórattott el, mikor egyesek hűségát sérté a várt tisztviselőre való meg nem választatás. Es mily hamar kilet! Már másnap, 8-án, kilenc szerb aláírásával egy kérvény tétetett az egyesületi választmányban az elnök elé ifj. Jovánovits György, a budapesti egyetem hallgatója által, ajánlván benne az alapszabályoknak megfelelő változtatást. E beadvány kéri, hogy az egylet feliratai, jegyzőkönyvei szerb nyelven is vezetessenek, továbbá, hogy a gyűléseken a tanácskozási nyelv szerb is legyen. E három pontban előadott kérelem ellen — mint Szegő F. A. elnök azonnal is kijelenté — kifogást ugyan nem emelhetni, de teljesen fölösleges, mert először az egylet nem politikai, a hol kívánatos volna az eredeti magyar jegyzőkönyvön kívül más nyelvet is vezetni; másodsor pedig az egyletnek mind művelt, legtöbbnyire hivatalnok és egyetemi polgár tagjai vannak, kikről föltenni azt, hogy magyarul nem tudnak, gyöngédtelenség lenne. Avagy tarthat-e művelt címre számot oly magyarországi hivatalnok, ki nem ért magyarul; vagy egyáltalában lehet-e az ez országban állami avagy községi hivatalnok? Ami pedig a tanácskozási nyelvet illeti, az ellen — mert hiszen eddig is nem egyszer használtatott a szerb — kifogást mi nem emeltünk és e 3 pont a közgyűlés elé terjeszthetőnek ítéltetett. Hanem a 4-ik pontot, melyben „a z egyenjogúság tekintetéből“ (!) az egylet multságain és ünnepélyein csakis (és ez aláhúzza) az „egylet színeiből készült zászló használtassék“ kiválonomnak adnak kifejezést és óhajtkák, hogy az alapszabályokban (!) ez vétessek be, az elnök egyszerűen vissza-utasította és kijelenté, hogy a nemzeti színű zászlót igenis mindenkori ki fogja tűzni; e pontnak tárgyalását pedig a közgyűlésen nem engedni és itt is az ügynek tárgyalását bezárta. Hogy a magyarokat bántó ezen sérelmes ügyet mihamar befejezésre juttassuk már 10-én közgyűlésre hívatott egybe, melyen még mielőtt e pontok tárgyalásába bocsátkoztunk volna, ifj. Jovánovits György 15 szerb tag aláírásával az egyletből való kilépésüket írásban bejelentette és társaival az ílés termét azonnal elhagyta. A közgyűlés erre kérvényeket egyszerűen eljettette és határozatilag kimondá, hogy kilépésüket tudomásul veszi és — bár az alapszabályok szerint meg ez évben a tagdíj fizetésére kötelezhetőek lennének — azt nekik elengedi. Ezután dr. Grünbaum Pál indítványára a közgyűlés az elnöknek bizalmat szavazott. Ugyancsak dr. Grünbaum Pál ajánlja, hogy az egylet mielőbb a nemzeti színű zászlót szerezzze be és hogy ezt tehesse, indítványozza, hogy a tagok közt e célra gyűjtés indíttassék; mire Boromizsa Tivadár ügyvéd azonnal 5 frttal megnyitá a gyűjtést, hozzájárult még nyomban Grünbaum és Szegő is 2—2 frttal. A gyűjtés azóta tovább folyik és ma már oly szép összeg van együtt, hogy egy imponáns nemzeti színű zászló beszerzésére van kilátás. Eddig egyéni nézetünk nyilvánítása nélkül csak a száraz tényt soroltuk elő, végül azonban említettlenül nem hagyhatjuk, hogy ezen eléggé meg nem fontolt mozgalmat még komolyabb egyének is: ügyvédek, orvosok és kereskedők is aláírták, mi — nem ok nélkül — feltűnést keltett községünkben. —s.—

Leszúrta. Szabadkán Kocsis Pál verekedés közben bicikájával leszúrta Csóvits Mátét, ki mint hirhedt verekedő városzerte ismeretes volt.

Vizbe fult. Rein Izidor, Rein Abraham sztanisicsi kereskedőnek 6 éves fia, folyó hó 11-én az ottani téglavető gödrökben furdott és furdés közben a vízbe fult. Szomorodott szüleinek 9 hó leforgása alatt ez már második szerencsétlenségük, amennyiben m. é. november hóban 16 éves Adolf nevű fiuk lőtte agyon magát.

Körözés. Magánokirat hamisítás büntete miatt vádolt, ismeretlen tartózkodásu Hingl A. Gusztáv kereskedőnek köröztetése alólikt kir. törvényszék részéről elrendeltetvén, valamennyi hatóság megkerestetik, hogy nevezett kézrekerítés esetén letartóztatni és a zombori kir. ügyészséghez leendő átkísértetés végett a legközelebbi kir. ügyészségnek átadni szíveskedjenek. Személyleírása: nevezett cservenkai születésű, 27 éves, nős, családos, termete magas, arca hosszas, szeme kék, haja szőke, egy kevés göndör, orra rendes, szája rendes, fogai épek, kőr szakált visel, ruházata polgári, utolsó lakhelye Budapest, különös ismertető jelei nincsenek. Zombori kir. trvszék.

Halálozás. Sztankovits Sándor, a szabadkai takarékpénztár és népbank főkönyvvezetője, hosszas szenvedés után a napokban Budapesten elhunyt.

Melléklet a „Bácska“ 55-ik számához.

Lassu kézbesítés. Az igazságügyminiszterhez sürdén érkeznek panaszok a miatt, hogy a kézbesítők lassan végzik a feladatukat. A belügyminiszter ennek következtében közzétette a törvényhatóságokhoz, hogy kézbesítőiket kötelesebbül pontos teljesítésére utasítsák, különösen pedig az árverési hirdetményeket felelősség terhe mellett 24 óra alatt szabályos módon kézbesítsék és a kézbesítési ívet a megkereső bíróságnak még a kézbesítés napján visszaküldjék.

Beiratás a budapesti állami középiskolába. A jövő tanévre az állami középiskola építészeti szakosztályába 15, a gépészetibe 20, a vegyészetibe 8, a fémvasipariba 6, a faipari szakosztályba 8 tanuló vétetik fel. Rendes tanulók gyanánt beiratkozhatnak: a) azok, kik az iparos tanulók számára szervezett három évi tanfolyamot bevégezték s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van; b) azok, akik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó osztályzatú bizonyítványt nyertek; c) iparos segéddek és mindazok, kik az a) vagy b) pontban kívánt készültsgüket felvételi vizsgálat után bizonyítják. Általában megkívántatik, hogy a belépni kívánó nevének az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünet alatt, amely után a középiskolába akar lépni a gyakorlatban foglalkozott legyen. A belépni kívánó tanulók megyei, városi vagy körörszolgálatos bizonyítványával tartoznak igazolni, hogy ép és egészséges testalkatúak. Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság (VIII. Sándortér 4. szám).

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási-társaság gőzhajóinak menetrende 1888. évi március hó 25-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 órakor este. Első menet március 27-én. Felfelé: Bezdánból Zimony-Belgrádba: naponta 9 órakor reggel. Bezdánból Orsova-Galacig: szerdán, pénteken és vasárnap 9 órakor reggel.

Meghívás. Minthogy a f. évi július hó 8-ára hirdetett közgyűlés, elegendő résztvevő hiányában meg nem tartatott, az alapszabályok 36. §-ának rendelkezései szerint a zombori első önszervező-szövetkezet folyó évi július hó 22-én délelőtt 9 órakor saját helyiségében IV-ik renkvívű közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívóznak, azon figyelemmel, hogy ezen közgyűlés a megjelent tagok és részvényesek számára való tekintet nélkül végérvényesen határoz. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók. Kelt Zomborban, 1888. évi július hó 8-án tartott igazgatósági ülésből. Tárczay Mór, szövetkezeti igazgató.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közzétett, miszerint a városi javadalmak, valamint bor-, hús-, sör- és cukorforgalmazási adó kezelő választmányának 1887. évi számvételek megvizsgálásának az 1886. évi XXII. t. c. 142. §-a értelmében a mai naptól számított 15 napon át a városi számvételei hivatal helyiségében közszemlére kitéve és ellene észrevételek vagy kifogások ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz benyújthatók. Kelt Zomborban, 1888. évi július hó 10-án. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

A községi tanítói nagygyűlés Zentán.

(Vége.)

A közgyűlés V. főtárgya a pénztárvizsgáló bizottságnak jelentése volt. E szerint az egyesületnek a takarékpénztárban elhelyezett tőkéje kitesz 198 frt 96 krt, készpénzben van 12 frt 30 krja, hátralékok tagdíjakban követelése pedig 188 frt 55 krja, vagyis az egylet összes vagyona 399 frt 81 kr. A számadások rendben találattván, pénztárosnak a felmentvény megadatott.

A pénztárvizsgáló bizottság jelentése kapcsán bemutatott a jövő évi költségeloirányzat is, mely egyhangulag elfogadtatott. Különösen felmentendőnek tartjuk ebből azon részt, mely szerint a jövő év végén kiadandó Évkönyvre 200 frt lett előirányozva és megszavazva.

Következett ezután az 1889-iki közgyűlés helyének kijelölése, mely szerencsében — az általános óhaj figyelembe vétele mellett — Apatin városra részesült.

Az elnök, e pont tárgyalása után egy igen szívélyes hangon tartott sürgönyt olvasott fel, melyet Gräff Nikáz ur, megyei másod-tanfelügyelő küldött az egyesület üdvözlésére. Küldője megfeneztetett.

Utolsó tárgya volt a közgyűlésnek a szabadkai kör indítványa, illetve ennek tárgyalása, mely azt akarta határozatá emelni, miszerint az 1 frt évi tagdíjnak 70%-a, mit eddigél a tagok a központi pénztárba fizettek be (már t. i. azok, akik fizetni szoktak), a jövőben ide csupán 30%-ot küldjenek, a többi pedig az egyes körök pénztárába folyjon be, hogy ezen összeget kiki a saját egyleti céljaira használhassa fel.

Szóltak e javaslathoz többen, így Budanovits Antal szabadkai, Egál József zentai tanítók mellette, ellene pedig Bakódy Márton zentai tanító, ki az eddigi alapszabályszerű eljárás érdekében gazdag beszéddel ajánlotta a jövőben is fentartani. Felszólt az indítvány ellen maga az egyesületi elnök is, ki — a nagygyűlés általános derültsége között — megeafolhatlan számokkal bizonyította be azt, mikép a tagdíjaknak százalékok szerint leendő mikénti felhasználása iránt indítványt jogosan tehetett volna bármelyik más járási kör, csak egyedül a szabadkai tanító kör nem, mivel a megyei közs. tanítóegyesület irányában ez időig 158, szóval mondvá: egyszázötvennyole forinttal vannak hátralékban, és így a szabadkai körnek teljesen mindegy, ha a többi, rendezet körök akár 30, akár 70 %-ot küldenek is be a központba, mivel ok — fizetni különben sem szoktak. — Az indítvány 10 szó ellenében elvetetett.

Letárgyaltatva a közgyűlés minden pontja, elnök még egyszer röviden összegezte a lefolyt nagygyűlés tetteiből nyert sokféle s gazdag szellemi eredményeket, minek következtében örömmel konstatálja azt, hogy e mai nap ismét fényes bizonyítást nyújtotta annak, mikép a bácsnégyei községi tanító-egyesület a haladó korral szokott lépést tartani, mert hiszen a felolvasott és megvitatott tételek minden mondata a modern népnevelésnek, az örvendetes haladásnak kétségbevonhatlan s becses zálogát képezik. És valamiddig Bács-Bodrogh

megye községi tanító-egyesületének tagjait ily szellem lengi át; valamiddig ezek kebleit ily magasztos munkakövév hevíti, addig az egyesületről, ennek munkás tagjairól a becsület emberek serege mindig a legmelyebb tisztelet és az elismerésnek legmelyebb hangján fog szólni. Hogy pedig ez a jövőben is — a multhoz híven — ilyeténképpen fog következni, az neki, t. i. az elnöknek, legerősebb és legedesebb hite. Ezen megintgathatlan hitben, ugy továbbá azon szíves reményben, mikép a jövő évi közgyűlés idején, Apatinban egymást szerencsésen vizsgáltni fogják; végül pedig, midőn magát és tisztviselőtársait az egyesület eddig tapasztalt őszinte szeretetébe ajánlaná, lelke mélyéből üdvözlővén még egyszer a kedves tagtársakat, a Bács-Bodrogh megyei közs. tanító-egyesület XVII. nagygyűlését bezártnak nyilvánította.

Pereckig tartott erre az elnöknek szóló lelkesített eljenzés és taps, amiben az volt a leglélekelőbb, hogy annak valamennyje tiszta szívből fakadott, üdvözlőtől és forró köszönetképen azon ritka, lelkes tanítványbarát, ki ezerszeres elfoglaltsága dacára, mindég tud magának időt s alkalmat találni, hogy az ő egyik legkedvesebb themájáról, a népnevelésről eszmecserét hallhasson és válthasson, s hogy másrészt, az ő szerény tisztelei és munkásai, a tanítóegylet körében elidőzhessen.

Eddig a hivatalos részről való tudósítás, mely bizonyára esorba lenne, ha nem egészítenék ki azon egyéb mozzanatokkal, mik a gyűlés után, a jól bevégezt munká érdemüül illetetett be az ünneplés-ségek keretébe.

Es hogy a munka jutalma Zenta eddigi jóhírnevéhez teljesen méltó volt, azt legelső sorban a város tek. képviselőtestületének kell köszönnünk, ki e célra, a közs. iskolaszék megkeresésére 250 forintot bocsátott a rendező-bizottság rendelkezésére. Köszönettel kell adoznunk mindjárt másodszorban a tek. városi tanácsnak, névszerint pedig Wuits Sándor helyettes polgármester, Székfi György főjegyző, Boromiszta János főkapitány, Papp Antal gazd. tanácsos, Kalmár Antal árvaszéki ülnök uraknak, mint a kiket folytonosan a tanítóegylet körében tisztelhetünk s akik a zentai közs. tanítótestülettel minden lehető elkövettek arra nézve, csak hogy a megyebeli kedves vendégek — a szellemieken kívül — a zentai napok felől odahaza tisztelettel emlékezzenek meg. Halálval kell szólnunk még az egyes szállást-adó, igen tisztelt családokról is, kiknek mindannyija ősi vendéglátással fogadta a nemzet napzásamosait.

A gyűlést követő egyszerű társas-ebéden, ugy a fényes esti táncvigalomban az összes megjelent tanítók Zenta város szívesen látott vendégei voltak, mi pedig — a mai ócska világban — nem kis szólt.

Nótarius.

Bács-Bodrogh megye izr. tanítóinak közgyűlése Zomborban.)*

Az országos izraelita tanító-egyesületnek e megyebeli fiókegylete f. hó 9-én tartotta rendes évi közgyűlését a megye központjában, ugy a szép számu vidéki tanítók, mint számos vendég részvétele mellett. Résztint képviselve, részint teljes számban megjelentek a külsai, zombori, moholyi, ó-morovici, bajmoki, ó-becei, feketehegyi, apatini, topolyai, szabadkai, bajai, ó-szivai, sztanisicsi, stb. tantestületek. A vendégek sorából felemlitjük: Czirfusz Ferenc kir. tanácsos és Gräff Nikáz másodtanfelügyelő, Weigang János apatini felső népiskolai igazgató-tanító, Jauch Ferenc, Lukics Béla, dr. Schuller Simon, dr. Fischer Mihály zombori és Adler Lipót bajai rabbik és Csukásy Fülöp központi választmányi tag urakat.

Walder Jakab Bajáról, mint a fiókegylet elnöke, megnyitott beszédében ekesszóllással és a jelenvoltak köztetszése mellett, kiemelte a zsidó tanítók hazafias törekvéseit, a zsidó-iskola feladatát és az egyesület fontosságát és köszönetet mondott végre a központnak, hogy Csukásy Fülöpöt közgyűlésünkre kiküldötte. Utóbbi a központ üdvözlőtét kifejezte a megjelent tagoknak, hála köszönetet fejezett ki a kir. tanfelügyelő uraknak, kik a zsidó tanítók állandósítása körül hervadhatlan érdemeket szereztek magunknak, örömmel mondhatja, hogy a Kárpátoktól Adriáig a zsidó iskolák mind magyar szelleműek és a zsidó tanítók a nemzetiségi kérdést csak névről ismerik. A fiókegyleteket olyan tőkéhez hasonlítja, a melyek gyümölcsöző kamatait a központ hasznosítja, a miért is ezen intézmény fejlesztésére nagy súlyt kell fektetni, a vidéki tanítóknak látván azon tényezőket, a melyeket különösen egyesületünk missiójában a főszerep illet.

Csukásy szavaira Czirfusz Ferenc kir. tanácsos és tanfelügyelő válaszolt, miszerint ő mindenkor készségesen védelmezi az üldözött tanítókat, azonban kívánatosnak tartja, hogy a tanítók számára utasítás adassék ki és pedig az egyesület részéről, a melyben a tanítók különösen arra figyelmeztetnének, hogy egy új állomás elfoglalásánál felfogadtatásuk a törvénynek meg is feleljen.

A multi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Stricker Simon bajai tanító „A hitközlés az állami tanítóképzőkben“ című tételt érdekesen és a hallgatók feszült figyelmé mellett adta elő. Az előadás élénk eszmecserére adott alkalmat és azon eredményre vezetett, hogy tekintve a felvetett kérdés fontosságát, a tárgy befejezettnék nem lett tekintve, hanem alkalmas időben az újból fog tárgyalatni.

A következő tárgy: „A zsidó tanítók országos árvaháza“. Előadó Lévai Izor topolyai tanító. Előadó a tárgyról nagy szakavatottsággal és lelkesedéssel értekezett, a melynek eredménye gyanánt határozatba ment: „Az országos izr. tanítóegylet bács-bodroghmegyei fiókegylete az 1888-ik évi július 9-én tartott gyűlésében elhatározta, hogy ugy felekezeti, mint humanisztikus szempontból az orsz. zsidó tanítók árvaháza létesítését üdvösnék és szükségesnek tartja és tagjai erkölcsi tevésségüknek tekintik ezen célra a gyűjtést eszközölni és a nemes cél elérésére minden kinálkozó alkalmat felhasználni. Azonban kiköti magának, hogy a Bács-Bodrogh megyéből e cimen beküldendő összegeket egy „Bács-Bodrogh megyei alapítvány“ címen a központban kezelteni fogja, amely alapítvány kamataiból kizárólag

*) Tárgyalalmaz miatt késétt.

e megyebeli árvák lesznek fentartandók. Együttal felkérendő a központ, hogy a jövő évi nagygyűlés alkalmával ezen ügyben véglegesen és pedig pártolólólag határozzon.“

„Az irálygyakorlatok kezelése a népiskolában“ című tárgy, előadva Szántó Ede szabadkai tanító által, a feldolgozott helyes módszertani elveknél fogva köztetszésben részesült.

Minután a 6. tárgy „A tornatanítás“, előadó Krausz Bernát kulai tanító, elmaradt, elhatározatott, hogy a jövő évi közgyűlés Baján tartassék. Örömmel fogadtatott Löw Immanuel szegedi főbíró ur ama óhaja, miszerint a szegedi és illetve a csongrádmezei zsidó tanítók fiókegyletünkhöz csatlakozzanak. Ezen üdvös fusió létesítése az elnökségre bízottat.

A szellemi munka után a tanítók közébebe gyűltek össze, mely alkalommal felköszöntöket mondtak: Walder Jakab Trefort miniszterre, Csukásy Fülöp Czirfusz Ferenc és Gräff Nikáz tanfelügyelőkre, Lévai Izor a zombori izr. hitközség vendégszerető tagjaira, Szántó Ede Walderre és ismét Csukásy Fülöp Fischer Mihály zombori főbíróra.

Ezek után bátran mondhatjuk, miszerint Bács-Bodrogh megye zsidó tanítóinak ezen gyűlése minden tekintetben sikerült; az eredmény létesítése körül elismerésre méltó módon fáradozott Pollák Samu zombori tanító, vendégszeretettel kitüntek egyes lelkes zombori izr. hitközségi tagok és hogy olyan számos vidéki tanító megjelent, tulajdonítható az egyes hitközségeknek és városoknak, mint Baja, Szabadka, Moholy, Kula, Topolya, Feketehegy, Ó-Beese, Apatin, Ó-Morovica, Szivac stb., a melyek tanítóknak az útiköltséget megadták.

Mindazok, akik a gyűlésben részt vettek, meggyőződhettek, miszerint e megye zsidó tanítóit átvannak hatva hivatásuktól, hogy művelt honfiakat és lelkes honleányokat neveljenek és hogy kebelükben lángol azon kötelességtudat is, mely szerint az ifjúság szívében a vallás iránti benső szeretet és oly érzelmeket ébresztenek, hogy ez iránt érdeklődni és lelkesíteni is tudjon!

Amiért is szívünkölő óhajtjuk, hogy a hitközségek és tanítók az országos izraelita tanító-egyesülettel felkarolják, tagjai sorába belépjenek, amivel csak a közművelődést és emberszeretetet előmozdítják.

Referens.

Az „Ó-becei kerékpár-egyesület“ rendes közgyűlése.

Ó-Beese, 1888. július hó 9.

Hogy mily érdeklődéssel viseltettek a tagok ez évi záró gyűlés iránt, kitétni abból, hogy a rendes szokástól eltérőleg, tömve volt tagokkal az egylet helyisége. Ott volt minden tag, a ki csak Ó-Beesén tartózkodott az nap. Három vendége is volt a gyűlésnek: Grosch, Rózsa és Grósz urak. Maga a közgyűlés következőleg folyt le: A multkori ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a pénztárosi jelentés olvastatott, mely szerint az egylet évi bevétele 851 frt 74 kr, a kiadás pedig 808 frt 18 kr. A pénztári maradvány tehát 43 frt 56 kr, mely azonban — mint a jelentés is sajnálattal megjegyzi — kiiztetetlen nyugtáknak van. Ezt követé a titkári jelentés, mely így szólt:

Tisztelt közgyűlés! Egy éve már ma, hogy egyletünk, az „Ó-becei kerékpár-egyesület“ megalakult. Az egyleti élet legterhebb részét, az első évet, a csecsemő kort, immár átéltek folytonosan erősödve, izmosodva, mi — meggyőződésünk szerint — létünkét a jövőre biztosítja. Lassan, de folyton szaporodtak tagjaink, ugy, hogy ma már egyletünk két tiszteletbeli, 26 alapító, 41 rendes működő és 26 pártoló taggal bír, összesen tehát 95 taggal. Ez nem sok, különösen a pártolókat tekintve, azonban azért eredmény egy év alatt; de azért korántsem szabad lankadnunk a tagok további gyűjtésében.

Egyletünk anyagi helyzete — mint a pénztárosi jelentésből látni fogjuk — előnyösen mondható, tekintve azt, hogy mily költséges beruházásokat teljesítettünk rendbehozván a gyakorló-teret és felállítván a torna eszközöket.

Erkölszi tekintetben szintén szép eredményt jelezhetünk a mennyiben — eltekintve a naponkinti tornázástól — ifju egyletünk tagjai közül 25-en gyakorolták magukat a kerékpározásban és azok közül haladó van 16, a többi még kezdő. Az egyletnek magának két gépje van, egy magas és egy kangaroo; az egylet tagjai közül pedig 12 bir saját géppel. Mindez egyletünk életrevalóságát bizonyítja.

Ezek előre bocsátása után lassuk röviden egyletünk ez évi történetét. Az alakuló gyűlés 1887. év július hó 1-én tartott meg, melyen Szedressy Ödön elnökléte alatt az egylet megalakultnak nyilvánítottatott. E gyűlésen mindjárt az ideiglenes tisztikar is megalakult és a választmány feladatává tétetett az alapszabályok kidolgozása. A további folyó ügyek 13 közgyűlésen és 13 választmányi gyűlésen intéztettek el. A főbb mozzanatok közül felemlitethetjük a következőket: Július hó 28-iki ülésben két tag Újvidékre küldetett a kerékpározás megtanulása végett, ugyanekkor két gép vétele is határozatott. Augusztus hó 15. mulatság rendeztetett, ugyan e hó 28. az alapszabályok a közgyűlés elé terjesztettek, melyek némi változtatással elfogadtatván, a minisztérium elé küldettek. Szeptember hó 12. a házszabályok kidolgozására egy bizottság küldetett ki, mely működésének eredményét február hó 23-án nyújtotta be. November 12. rendeztetett a második mulatság tombolával egybekötve. Itt egyszersmind köszönetünket kell kifejeznünk a szíves adakozóknak, kik egyes tárgyakat voltak szívesek átengedni az egylet javára. Így br. Jovits növérek 6 törülközőbe az egylet kezdő betűit himezték. Dörner Dóra k. a. egy csinos kiállítású levelepír tartót, Dörner Rózsa k. a. egy izléses kefetartót és Tripolszky Gizella k. a. egy csinos diszmnakát voltak kegyesek az egyletnek ajándékozni. — Az alapszabályok a minisztériumnál megerősítést nyervén, december hó 18-án tartott közgyűlésen az ideiglenes tisztikar lemondott és az új következőleg alakult: elnök Szegő J. Adolf, alelnök ifj. Jovánovits György, titkár és szertárnok ifj. Tripolszky Béla, pénztáros Bogdanovits György. Választmányul dr. Grünbaum Pál, Szonómár Elek, Soós Gábor, Kovács Ferenc r. tagok, Rüdiger János és Kuszi Béla póttagok. Felülvizsgáló bizottság tagjai: Gödrössy József, Rüdiger

János, Wundzam Ferenc. December hó 28. tartott közgyűlésen a kapitányi tiszti is betöltött br. Jövits S. személyében. E közgyűléstől kezdve azután majdnem minden köz- és választmányi ülésen előfordult a vivő eszközök beszerzésének ügye, a mely még mai nap is függőben van. Január hó 12. mutatta be elnök a jelenlegi helyiséget, melyhez télen való gyakorlásul a nagyterem is átengedtetett. A gyakorló-tér ügye február 6. tartott ülésben lön először felvetve és többszöri tárgyalás után végre május hó 10. ünnepélyesen megnyitott az ott rendezett majálissal. Február hó 23-án tartott ülésben egyetünk a Lövész-egylet tagjai sorába lépett ugyanekkor a „Herkules“ sportlap az egylet hivatalos lapjával ismertetett el. April hó 14. tartott ülés egyik fontosabb határozata a tornaszerek föllátása volt. Ugyan e hó 22-ki közgyűlésen a titkári (Fárbás e. pénztárossal), a szertárosi (br. Jövits e. kapitánnyal) tisztek töltették be ideiglenesen és egy a körülből távozott vál. póttag helyébe Krutelik D. választott be. Ugyanekkor Dörner Márton, egyletünk érdekében tett önzetlen buzgalmaért tiszteletbeli tagul választott meg, miről az okmány kézbesített. Végül június hó 20-án tartott közgyűlésen a szeptember hó elsején tartandó nagy mulatság rendezésének első lépései tétettek meg, melyeknek folytatása az új tisztviselői kar teendőit képezzék. Ezen rövid vázlatból is meggyőződhetik a t. közgyűlés, hogy egyletünk nem tölté tetlenül az időt és mindent elkövetett, hogy az ő-beesei kerékpár-egyesület létét továbbra is biztosítsa.

Nem fog azonban ártani egy pillantást a jövőbe is röpíteni, mert egyletünknek még a jövő évben is sok teendője leend és erre utmutatást leginkább van hivatva adni a múlt évi választmány. A következő év minden évszakára fog esni egy-egy megtestesítendő terv.

Nevezetesen még a nyári évad alatt az alapszabályok megváltoztatását, illetve bővítését kell teljesítenünk, mert az igazat megvallva, jelenlegi alapszabályaink igen hiányosok. Itt — hogy hosszadalmassá ne váljunk — csak a tisztviselőknek a választmányból való hiányára hívjuk fel a figyelmet.

Kívánatos volna továbbá t. közgy., hogy már ez év őszén vivő eszközök szerzessenek be; ez által számos egyleti tag óhajának tenne eleget az új választmány és elné az, hogy többen a vivőiskola kedvéért egyletünk kötelékébe lépjenek. — A téli szon alatt pedig koresolyázó tér felállítása lenne a teendő és ezt annál is inkább teheti az egylet, mert a befektetett tőke a fizetendő koresolyázási díjakból pár év alatt fedezkedne. — A tavaszi időnyre a csolnakázás eszméjét kellene megtestesítenünk, mert igazán nagy szegénységi bizonyítvány lenne egyletünk, ha a községtünk tövében folyó szöke Tiszát nem tudnók felhasználni sportcélra. Hátra volna még a tornázás — mint az edzés iskolájának — rendszeresítése is; e végből a tornaszerek javítandók és szaporítandók lennének, a tornatanításra pedig az ügyesebben tornászó tagok közül 5-6 torna tanító volna választandó, kik sorszerinti egymásutánban hetenkint 2-3-szor rendszeres tornatanításban, majd vivásban részesítenék a tagokat. Végül felhívjuk a leendő vál. figyelmét arra is, hogy jövőben a gyakorlatokról statisztikát vezessen és a kirándulások bejegyzésére egy külön könyvet tartson nyilván.

Mind ezek csak újmutatások, a részletes kidolgozás az újonnan kijelölt választmány teendője leend; — és ha a fentjeltezettek kereszttülvitele sikerül — mit a ma előterjesztett jövő évi költségvetés lehetősége ígér — úgy párját ritkító egylet leszünk, mert a kifizetett nemes cél — a testedés — elérésére nem egy vagy két, hanem ugyszólván minden eszközt felhasználunk.

Ez után olvastattuk a leltári jelentés, melyből kiténik, hogy az egyletnek 37 darab eszköze, butora van 306 frt 5 kr bezerzési árban; a jelenlegi érték — a gépek rossz sága miatt — 109 frt 65 kr-ra becsültetik. Ezt követi a jövő évi költségvetés felolvasása, mely után az egyleti jelvények beszerzésének ügye tárgyalatott. Határozatott, hogy aláírási iv közzendő a tagok között, megtudandó, hány tag óhajtja megvenni, hogy így az egylet a megrendelést megtehesse.

Ezek után Grünbaum kért szót. S miután jegyzőkönyvi közzönetet szavaz a volt tisztviselői karnak, megjegyzi, hogy az egylet egy tekintetben nem felelt meg a várokoznak és ez szerinte az, hogy a társadalmi élet mozgalmait testületileg való megjelenésével nem élénkítette, és ezért a választmányt teszi felelőssé. Erre Kovács felelt és kifejté, hogy ezért a választmányt tenni felelőssé ferde nézet, mert hogy a bielylisták minden mulatságon megjelenjenek testületileg — mint G. kívánja — az zsebkérdés és nem más. E vita ezután igen tág körre terjedt és végtelenné válik, ha elnök be nem szünteteti. Erre elnök maga és tisztársai nevében az állásokról lemond. A felmentés megadatik. Következik a tisztújítás. Koresolók: dr. Freund J.; jegyzők: Szedressy O., Szonómár E. A titkos szavazás eredménye a következő: elnök: Szegő F. Adolf 16 szavazattal 24 közül, alelnök: ifj. Jovánovits György 13 sz., titkár: Fárbás József 13 sz., szertáros: Jung J. 19 sz., pénztáros: Rüdiger J. 21 sz., kapitány: br. Jövits S. 21 sz. Választmány: Kovács F., Argirovits B., Soós G., Bogdanovics Gy. r. tagok: Balaton Gy. és Krutelik D. póttagok. Számvizsgáló bizottság: Bogdanovits, Laczkovits, Osztrogonác. Ügyész: dr. Grünbaum P. Orvos: dr. Weinberger J. — Az új tisztikar életésével az ülés véget ért. —

Ó-Beese, 1888. jul. 14.

(Ó-Beese és Vidéke: kerékpár-egyleti villongások; színészeink: érdekes jogi eset; tüzendőri szabályok; községtünk anyagi viszonyai; rendezetünk; szent-tamási különlegesség; petrovszellői veszett eb; iparostanonok kiállítás.)

Nagy falu, nagy mezővárosban laktunk eddig, folyó hó elseje óta azonban a nagy városok sorába léptettettünk elő, legalább részeseülünk abban a kedvezményben, amiben nem minden város. Abban tudniillik, hogy reggeli kávénk mellett „Ó-Beese és Vidéke“ című lapot minden vasárnap kényelemmel, alaposan, á-tól z-ig elolvashatunk. Búszke érzet fog el bennünket, olvashatván saját lapunkat, mely kimerítően tárja elénk egy egész hét mozzanatait. Még túl teszünk a világ minden városán, amennyiben már pénteken tudjuk, mi történt szombaton. Ez ugyan kissé furcsán hangzik, de azért mégis tény, a megtörtént tényeket változtatni nem lehet.

Hogy újszülöttünkrol véleményét mondhasunk, még korai dolog, eddigelé ugyanis még csak 2 szám látott napvilágot, de a már megjelentek után itélve és feltéve

azt, hogy a többi szám is hason érdekes, tartalomdús alakban fog megjelenni, jósolhatjuk, hogy az újszülött a születési fájdalmakat szerencsésen kiállván, jó katonának, sőt népfelkelőnek is be fog válni, feltéve még azt is, ha a személyeskedés legesekélyebb árnyalatát is kerülni, a nemzetiségek közti jó egyetértést továbbra is fenntartani, a sok vidéki lapnak szokását, egyesek túl feldicsérését nem utánozni, pártoskodástól borzadni, tüzi ki feladatát.

Hogy e lap szükséges-e? több oldalról, különféle-kép gondolkozók nyilatkozatait hallottam. Pro és contra. Hogy a legesekélyebb szellemi termelék is hasznos, az elvitázhatatlan tény. Ha pedig valami hasznos hajt, ez mindenesetre anyagi vagy szellemi tekintetben nyereség, vagyis pótolása olyan valaminek, ami eddig hiányzott, vagyis ami szükséges volt, így „Ó-Beese és Vidéke“ megjelentetése szükséges volt.

Hogy hasznos, azt már eddig is igazolta az a körülmény, hogy számtalanok, akik eddig lapot sohasem olvastak, mert ez módjukban nem volt, mert az olvasóköröknek nem tagjai, mert vidéki lapra külön elő nem fizettek vagy fizethettek, most elmenve a háza előtt, óriási betűk tűnnek szemükbe (jelvezén ezek a lap szerkesztőségének lakását), de e mellett közvetlen közelben az ügyvédi cég is szemükbe ötlük, ügyes-bajos emberek, már csak kíváncsiságból is vesznek egy-egy számot, melytől étvágyat nyerve, előfizetnek s így az olvasók, a szellemi munkások száma szaporodik, az ember nemesedik, a társadalomnak hasznos tagjává válik s ebben az egyedüli érdem „Ó-Beese és Vidéke“ illeti meg.

De más tekintetben is hasznos, tehát szükséges e lap, amennyiben némelyeknek kíváncsiságát elégíti ki, másokat tartalomdús cikkei igazán mulattatnak, de oktatnak is, ez vig kedélyt okoz, ami elvitázhatatlan lényeges behelyesztés gyakorol az ember egészségi állapotára, tehát hasznos és szükséges is.

Üdvözöljük tehát újszülöttünket s többrendbeli 10-50 és több éves jubileumot is kívánunk neki.

A kiállítás igen szép s tekintve a 4 frt előfizetési díjat, nagyon is fényes ugy tartalma, mint a kiadás tekintetében is.

Csak a napokban is örvendetes tudomásul vettük a kerékpár-egyletnek f. évi szeptember hóban kilátásba helyezett ünnepségeit és nyomban reá következett az elszomorító esemény, vagyis az, hogy az egylet szerb tagjai, számszerint 16-an, az egylet tagjai közül kitérültek magukat. Némelyek ezt az elnökkel való surlódásnak, mások pedig az egyleti zászló milyen színékből való összeállítását fölött való nézeteltérésnek tulajdonítják. Az ez ügyben megtartott gyűlésen állítólag olyforma indítványok is tétettek, hogy e különféle nézetek összhanga való hozhatása céljából fekete-sárga legyen. Ha ez igaz, akkor minden további magyarázat felesleges. Mindenesetre elszomorító körülmény. Szép virágzásnak indult egylet irányában való ilyen viselkedés, az annak okozójára — lett legyen az bárki — nem a legbizalmasabb. Még nem késő, helyrehozható s a mint az előbbi nem hízog, ugy az illetőknek az egylet kebelébe való vissza- lépte magyon is hízog volna rájuk néve.

Magyar színészeink voltak, el is mentek. Eljövetelek előtt figyelmeztetve levén s dacára ennek, oly nagy számú társaság létre a majdnem biztos rossz eredményre való kilátással, a dolgot erőtetve, maguknak tulajdonították a nagy fiaskót. Szerencsésülk volt még az, hogy nyomban utánok az újvidéki „szerb nemzeti“ színészek ideérkezvén, a magyarok javára ezekkel közösen előadást tartottak, ami legalább a veszett fejtszének a nyelét biztosította számukra. Szép vonás a kollegáktól s további dícséretre nem szorul, annál inkább megrovandó az, amit többen tapasztaltak, hogy elmenve a nagyvenéglő előtt, az ott ácsorgó magyar színészek némelyike a szerb színészeket szidalmazta. Külsőjük után itélve, nem valami elsőrendű esillagjai lehetnek a társulatnak s azért, ha az igazgató ur e becses lapot netalan olvassa, nem fog ártani saját érdekében, ha tagjait a hason viselkedéstől eltiltja.

Érdekes jogi eset vár elődtésre városházunknál. A tanköteles gyermekek összeírása szokás szerint felsőbb helyről elrendelve levén, ezt a községti elüljáróság tartozik teljesíteni és talán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy ez összeírást a községti pénztár legesekélyebb megterhelhetése nélkül tartoznak teljesíteni — az esküdt urak. Ugybuzgó bíránk az összeírást gyorsan és pontosan óhajtván eszközöltetni, ezt egyik néptanítóra bízta, természetesen honoráriumot biztosítván számára. Megérkezett az összeírás felterjesztésének határnapja, az összeírást teljesítő azt a bírónak átadni nem akarja, mert állítása szerint a neki megígérve volt munkadíjat a bíró kifizetni vonakodik, ez utóbbi pedig azzal védekezik, hogy ő a kikötött díjat hajlandó kifizetni, de az összeíró annál többet követel. Kérdés már most, köteles-e az ügy tisztázása előtt összeíró az összeírást kiadni, vagy pedig netáni peres eljárás eredményéhez képest azt visszatartani? Bíránk Mehádiában van szabadságon, a felterjesztés határideje lejárt, quid nunc?

A eséplés javában folyik. A tüzendőri szabályok a legnagyobb izgatottságban tartják a 2-3 láncos gazdákat, kik eddig házaik udvaraiba hordták a gabonát, most pedig ez eltítva s az engedély csakis bizonyos, igen helyes óvintézkedések megtételétől lévén függővé téve, mint valami szokatlan dolog miatt magukat jogaikban sértve gondolják lenni, pedig tekintettel más megyékre, ez éppen nem valami jogesorobítás, hanem a közjó előmozdítására irányuló igen üdvös intézkedés. Egyszer megkezdve, jövőre már szokott dologgá fog válni.

Elérkezett az az idő is, mikor községtünknek a vasut létesíthetése céljából felajánlott 100,000 frt lefizetése esedékessé válik. Ez, meg más egyéb, körülbelül félmilliót kitevő adósság mellett csakugyan nem helyes semmiféle új állás rendezésítése községtünknel, mert községtünk olyan szegény most, a milyen gazdag volt azelőtt, ez pedig sokat mondó valóság!

Rendőrbiztosunk remekelt. A kishortai követtítő intézetből egy 10 évre itelt fegyenc megszökvén, igaz, hogy harmadnap önkényt visszament, csak azért, hogy másnap ismét megszöjkék. Az illető ó-beesei illetőségű levén, rendőrbiztosunk nyomozni kezdte, rokonai, szülőjétől ügyes módon kitudta tartózkodási helyét s oly eredménnyel működött, hogy a szökevény önkényt jelentkezett s azóta már a fegyintézet ölel karjaiba pihenő fardalmait. Meg kell adni új biztosunknak, hogy nem sokat parádéz, beszél, hanem cselekszik. Éjjel-nappal talpon van, 4, mond négy darab legényével egész éjszakákat razzival tölt el; a legközelebb

mult országos vásár alkalmával 26 kedves vendéget csipett el, legrajongóbb imádóit a „kommunizmus“ elvnek. Tapasztaljuk nála azt, hogy kevés garral, de alaposan működve, többre halad az ember, mint a nagy láрма, cifra uniformis stb.-vel. Megválasztásánál községtünk a szerencse vezérelte. Szükséges volna melléje még egy-két legényt felfogadni, amikor is közbiztonság tekintetében igen kevés kívánni valónk maradna!

Szenttamásról komikus értesítést nyertem. A napokban tűz itvén ki, a községti által legujabban vásárolt fecskendőt, a bíró nem engedte a vész színhelyére luzatni, nem tudni azért-e, hogy be ne piszkolódjék, vagy azért talán, hogy el ne égjen? Szép buzgalom a községti tulajdonát képező tárgy megóvása körül! Némelyek azt mondják, hogy ezen új fecskendő még hivatalosan átvéve nem levén, a képviselő testület nem engedti a fecskendő használatba vételét. Akárhogy van a dolog, ez nem egyéb, mint komikum!

Petrovszellőn veszett kutya harapta meg Palzer tanító kis fiát. Intő példa a kóbor kutyákkal való elbánáshoz. Nálunk még mindig csak ugy hemzsegnek az utcákon. Szegény rendőrbiztosunk megtesz minden tőle telhetőt, de mikor a gypmester még nagyobb ur, nem bírhat vele!

Az iparostanonok munkálataiból való kiállítás szép előmenetelt tanusit az ipar dolgában, de örülnék rajta, ha erkölcsi tekintetben is haladást jegezhetnének fel. Talán erre is ki kellene a mestereknek figyelmüket terjeszteni, különösen pedig hébe-korba a templomba való járást is rájuk parancsolni. S.

Szabályrendelet

a Bács-Bodrogh megyei tiszti, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet nyugdíjintézménye iránt 1885. évi október 8-án 774 közgy. szám alatt alkotott, és 7525/1886. szám alatt belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályoknak kiegészítéséről.

1. §. Az 1886. évi XXI-ik törvénycikk 88-ik §-ára való tekintettel Bács-Bodrogh megye törvényhatósága az állammal és más törvényhatóságokkal szemben a viszonsósságot elismeri.

Ezen viszonsósságnál fogva mindaddig, míg az 1885. évi XI. törvénycikk 8-ik §-ának az állami nyugdíjazás tekintetében a törvényhatósági szolgálatban töltött időbeszámítására vonatkozó intézkedése érvényben lesz, továbbá mindazon törvényhatóságokkal szemben, melyek Bács-Bodrogh vármegye irányában a viszonsósságot elfogadják: a tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet azon tagjainak, illetve özvegyeik és árváiknak, kik az e megyei nyugdíjintézményi alapszabályok értelmében legalább tíz évi ezen megyei szolgálat alapján állandó ellátásra igényt tarthatnak, az e megyei szolgálatot megelőző azon szolgálati idő is beszámítandó, mely 1872-ik évi január első napja óta az állam, vagy oly törvényhatóság szolgálatában töltetett, mely a viszonsósságot Bács-Bodrogh vármegyével szemben így elfogadja, és amely szolgálati idő után az illető, az államtól vagy más törvényhatóságtól végkielégítés vagy ellátásban nem részesült.

Amely törvényhatóság ezen megyével szemben a viszonsósságot elfogadja ugyan, de a szolgálati időt nem az 1872-ik évtől, hanem későbbi időponttól számítja: az ily törvényhatóságoktól Bács-Bodrogh vármegye szolgálatába átlépett egyénekre nézve az itt beszámítható szolgálati idő akként lesz számítandó, amint ezt az illető törvényhatóság a Bács-Bodrogh megyétől oda átlépő egyénekre nézve szabályrendeletileg beszámítja.

2. §. A megyei törvényhatóságnál állandóan alkalmazott díjnokok a nyugdíjintézmény tagjai közé felvételnek, kötelezve lévén díjnoki évi fizetésüknek két százalékát évi nyugdíjárulék címén, ebbeli fizetésük folyósításának napjától számítva, a nyugdíjalapba évenként befizetni, mely évi járulék havonkénti egyenlő részletekben a fizetésből levonatik.

Az idézett alapszabályok 3-ik §-ának a) pontjában meghatározott tíz százaléknyi törzsjárulékok fizetésétől a díjnokok — tekintettel a 300 frnyi évi fizetések csekélységére — felmentetnek.

3. §. Az idézett alapszabályok 19-ik §-ának a) pontja, e következő szavakkal todatik meg: „vagy rendszeresített állásra saját kérelme folytán állandóan kinevezetett; ugyanezen §-nak utolsóelőtti bekezdése, még e következőkkel megtoldatik: „az ily egyének ezen előbbi szolgálati idejüknek beszámításáért — ha azt beszámíthatni kívánják — újbóli alkalmaztatásuk után 30 nap alatt a nyugdíjalap kezelési bizottsághoz írásban folyamodni kötelesek, és a beszámítandó évekre az alapszabályszerű törzs- és rendes járulékokat a kezelő bizottság által meghatározandó részletekben megfizetni tartoznak; amennyiben azonban ezen előbbi szolgálatokért ezen megye részéről végkielégítésben részesítették volna: a felvett végkielégítési összeg — a nyugdíjalapot kezelő bizottság által meghatározandó részletekben — a megyei nyugdíjalapba általuk visszafizetendő.“

4. §. Az alapszabályok 20-ik §-ához még e következő új bekezdés adatik: „rendszeresített állomáson ideiglenesen alkalmazott egyének a nyugdíjintézmény tagjaiul nem tekintendők;”

ha azonban az ideiglenesen alkalmazottak ezen alkalmaztatásukat közvetlenül megelőzőleg végleges minőségben voltak alkalmazva, a végleges alkalmazás után ugy maguk, mint hátrahagyott csatlódjukra nézve minden tekintetben egyenjogusultaknak tekintendők, s az igények elbírálásánál a végleges szolgálat után közvetlenül ideiglenes szolgálatban töltött szolgálati idő is figyelembe veendő, és az előbbi végleges alkalmazásuk mérve szerint járó alapszabályszerű nyugdíjnyújtások az ideiglenes alkalmaztatás éveire is a nyugdíjalapnak megfizetendők.

5. § A hivatkozott alapszabályok 23-ik §-a még e következő 3-ik ponttal toldatik meg: „A megyei szolgálatban álló és hatvanötödik életévüket betöltött egyének bármelyikét, a megyei törvényhatóság közgyűlése közszolgálati érdekekből bármikor felhívhatja, hogy nyugdíjaztatása iránti kérvényét, három hónap alatt nyújtsa be; ha azonban ezen kérvény ez idő alatt be nem nyújtatik, az illető egyén a megyei törvényhatóság által hivatalból nyugdíjazható.”

Jelen szabályrendelet törvényszabta módon a vármegye területén a megyei alispán ur által közzhírré teendő, s ezután jóváhagyás végett a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő, jóváhagyás után pedig az alispán ur által azonnal életbeléptetendő és kellően foganatosítandó;

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1887. évi október hó 6-án tartott rendes, évnegyedes közgyűléséből.

Jegyzette:

Karácson Gyula s. k.
főjegyző.

25513. szám.

III. b)

Látta a magyar királyi belügyminiszter.
Budapest, 1888 évi április hó 25-én.

A miniszter helyett
(P. H.) Lukács György s. k.
államtitkár.

Budapestről.

Nem maradt a városban más, mint ujságíró, kereskedő segéd, munkás, kis hivatalnok, itt-ott egy színeti bíró, hozzájuk az öreg mihászna András, a többi ember mind menekült a városból, mert szójárás lett Budapesten, hogy itt rossz a levegő és ihatlan a víz. Az idegenek pedig vagy csak átutaznak, vagy a fürdőkbe rejtőznek, melyekből a köznép most is a „sáros fürdőket”, a felsőbb osztályok az artézi-kút fürdőit tartják a leghatásosabbnak.

A víz minden esetre nagy szerepet játszik most a fővárosban, minden zavaros pohár vizért irgalmatlanul szidják Wein vízvezeték igazgatót, ez pedig mentségtől szidja a város lakóit, kik szüntelen gondatlanul pazarolják az úgy is kevés szűrt vizet; a városatyák ennek ellenében „lassan menj tovább érsz” elvvel rendezik a vízvezeték végleges javítását; no de végre ők is közelnek immár a vége felé, lesz szűrt víz, most egyelőre segítségükre van a mindennapi eső és a hűs idő, de ezért ismét a fürdővendégek, a zöldben vendéglősök és az ujrúhás hölgyek neheztek. De kinek is lehetne eleget tenni?

Ez az oka, hogy még a paradicsomszerű Margitszigeten is, bár katonazene fújja a trombitát, sokszor több a zenész, mint a hallgató és senki sem akar 80 kros beafsteakot enni, pedig a szunyogot elseperte a hideg szél és vannak bőjjas, csinos sétáló hölgyek is; megjegyzendő, hogy a divatban most forradalomhoz hasonló fordulat állott be, elsovadt a tournure, és megbővültek az ujjak, hol fent, hol egészben, de ezzel sem elégszenek meg az illetők, a tournuret a sovány dámák sajnálják, a szük ujjakat pedig a domboru szép karuak, és így itt is ki tehet mindenkinek eleget? csak a vörös szín uralkodik folyton és pedig a grófnőtől a legutolsó konyhanyomfáig, főleg a vörös tollak rinak ki a tornyos kalapról, de azért az indigó kék szín, a felhős és fekete szín sincs megvetve, habár az utóbbiakból kevesebbet láthatunk az Orfeumban, mely más spectaculum hiányában mindennap megtelik mulató közönséggel, pedig itt is gyakran láthatjuk a mulandóság áldozatait, ott mutatja elsoványodott lábait a kikopott francia chanssonette énekesnő „danse macabre”-hoz hasonló ugrálásában, ott mutatja az egykor hirneves, de még most is kecses Renez Oceana légies kötélrepkedéseit, és pedig értebb alakban, mint tizenöt év előtt. Különben a napokban az a szerencsétlensége történt, hogy kötelestől a földre zuhant, miert azután imádói egy szép koszorúval vigasztalták.

De hát hol van az egykori szép világ? biz az mindenfelé van, csak Budapesten hiányzik. Mentől előbbkelő valaki, annál messzebbre futott a nagy városból, ezt a gazdagok tehetik, de a kisebb világnak bizony gyakran nehezére esik, főleg ha a papának egy-két-három nagy leánya van, és mindenike új bőjjas ruha után sóvárog; de hát a mama azt mondja, hogy Budapesten rossz a levegő és rossz a víz, inkább nyaralóra, mint patikára költünk, és a szegény papa enged, ha mindjárt 100-as kamatot is kellene fizetni. De azért mindennek dacára, a mindig sürűben feltűnő gyógyszerárak nagyban panaszkodnak, hogy nincsen beteg, és a chinin éppen nem fogy, és hogy még az önkéntes mentő társulat is feltűnően fogyaszta az orvosságra szorulókat számát.

De hát hol vannak a tudósok, művészek és művésznők? mondhatjuk, hogy ezek is a szélsőrsza minden irányában szétszórva. Mindenki pihen valahol, főleg a magyar tudós akadémia tagjai, kik örömlükben, hogy nem kell a „Budapesti Hírlapot” olvasni és hogy nyaralókban nem kell pályadíjakat osztogatni, és nem talál-

koznak a mellőzöttek, vagy elégedetlenek gúnyos arcával, nyugodt álomba szunyadhatnak; de azért a tudomány halad, és a világ fenakadás nélkül forog, ők pedig minden gondtól távol alhatják akár örök álmaikat, hiszen ők már úgy is halhatatlanok. Ezt mondja róluk legalább Daudet Alfons „L'imortel” című híres új regényében. — Végre a festőművészek regényes vidékekben keresik a szép tájakat, de még inkább bájos modelleket. A szép művésznők pedig a vad sziklák járatlan hasadékaiban is megtalálják csodáló új imádóikat, hogy ősszel azután tüdővel és még bájosabban térhessenek vissza előbbi udvarlóik körébe.

Budapest, 1888. július 12.

—d.

Forrás mellett.

I.

Forrás vize mellett, fűben heverek,
Árnyat, nyugodalmat hint rám a berek.
S míg lelkem a szárnyán engem tova visz:
Csendes susogással halkán foly a víz

Gyöngyözve, buzogva. A lány homokágy
Kínálja, ki szomját enyhíteni vágy.
Ember, barom issza, mint jó a sora
Évszázadok óta s nem fogy ki soha.

Forrás a szívünk is, hűs enyhet adó
Hozzá, ha ki jön, azt üdvvél itató.
Érzése buzog, mint viz lágy homokon,
Mellelte üdül meg barát s a rokon.

Mégis a forrástól el messze marad,
Sokszor zavaros lesz, sokszor elapad
S a lét örömeivel, fájdalommal
Nem törődik akkor, érzése kihál.

II.

Milyen kopár volt a határ,
Hogy lihegett a kis madár,
Harmattalan egész vidék,
Forró sugártól tövig ég.
S hogy jött a várva várt eső:
Zsendül, vidul, él a mező,
Vigan dalol a kis madár,
Áldással ékes a határ.

Hervadt a szívem, benne már
Rég járt a perzselő sugár,
Lombja, virága porba hull,
Többé nem zöldell, nem virul.
Pedig szemem bő harmatja
Napról-napra megáztatja,
De hiába ömlik rája,
Kopár marad szívem tája.

Kajabusz.

Naptár. Julius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
17 Kedd	Elek h.	Elek	5 Athanas
18 Szer.	Fridrik	Rozina	6 Siseus
19 Csüt.	Paul. Vince	Makrina	7 Tamás v.
20 Pént.	Illés pr.	Illés	8 Prokop

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR. *)

A „Zombor és Vidéke” június hó 17-én megjelent számában „A hatalmas községi bíró” cím alatt egy közlemény jelent meg, mely az itteni viszonyokkal és Potz András községi bíróval foglalkozván, az itteni közrendet cifra színben igyekszik feltüntetni. Ezzel szemben alolrottak mint az itteni előjáróság tagjai, hivatva éreztük magunkat következő felvilágosítással szolgálani és kérjük, miszerint jelen sorainkat becses lapjában közzé tenni sziveskedjék:

Községünk képviselőtestületének elhatározása folytán folyó évi május hó közpe táján az itteni községi kaszálnak folyó évre való legeltetési joga elárvereztetésül, azt csónoplyai lakosok bérleték ki. Történt, hogy több itteni birtoktulajdonos ezen, a csónoplyaiak által kibérelt területre hajtották nyájukat, mire a csónoplyaiak által panasz emeltetvén, a kárban talált bírák megzálogoltattak. A birtoktulajdonosok ezen sem okulván, nem engedvén magukat a legelőről letiltani, mire mi alolrottak községi bírákkal együtt Poppovits Dusan főszolgabíró urnál panaszt tettünk az erőszakoskodók ellen, hol is azon utasítást nyertünk, hogy a jogtalan legeltetés erőlyesen megakadályozandó.

A csónoplyaiak újabb panaszá folytán Wolfart Ádám és Heichele Mátyás községi esküdtek megjelentek a legelő és felszólították az ott legelő nyájak tulajdonosait, hogy nyájukat hajtásák le a tiltott területről, de ők makacsul azt választották, hogy még a bíró és összes előjáróság parancsainak sem fognak engedelmesskedni. Erre Potz András községi bíró a községi csendőrök által a birkákat behajtatva a községhez udvarába. Miskovits István kemény gyerek lévén, vélt jogából mit sem akarván engedni, a behajtás alatt bírokra kelt egyik községi szolgálóval, úgy hogy ez utóbbit a közel álló bíró volt kénytelen botjával megvédelmezni. Most a „Zombor és Vidéke” közleménye szerint „súlyos testi sértés vétsége alapján beadta Miskovits István a bünyenyitői följelentést a bíró ellen”, noha nem tudjuk, mit érez ő súlyosabban, a testi sértést-e, avagy a legelő eltiltását? Egy a rigyicai községi orvos által készített,

*) Az e rovatban közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

de Miskovits István által ki nem váltott és az orvos ur által inkasszálas végett községünknel deponált látélet azt bizonyítja, hogy Miskovits a rajta esett bántalmazás által munkájában nincs akadályozva és könnyű sertilés orvosi segély nélkül is pár nap mulva eltűnni fog. Hogy mi alapon lesz ő képes a súlyos testi sértés vádját igazolni, azt nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy csak egy percig sem volt kénytelen az ágyat őrizni. A sztanisicsi bíróról és közrendről megbízhatlan forrásból merítette információját a „Zombor és Vidéke”. Potz András mint erőszakos és verekedő természetű ember állítatik, kit a közvélemény és a szolgabíró hatalom ezen időben tiltetett a bírói székbe. Nem-e foglal madon állítás nagy ellentmondást magában? A ki a mondott rossz tulajdonságokkal bir, az sem közvélemény, sem szolgabíró által nem pártoltatik. Értjük a „Zombor és Vidéke”-nek köp-kodéseit, mert Potz András bíróvá történt megválasztása az időt tekintve, nem lehetett a fentnevezett lapnak inyére, a mennyiben ezen választás után pár hónapra megkezdődtek a politikai mozgalmak, melyekben Potz Andrásnak tevékeny szerep jutott, és hozzájárult az ellenzéknek a rigyicai választókerületbeni kudarcához.

Ő megérdemli, hogy másodsor, illetve harmadsor lett a bírói tisztséggel kinttette, mert a járási főszolgabíró ur mindenkor méltányos és a közönségre üdvös intézkedéseit lelkiismeretesen hajtja végre és különben is csak erélyes, körültekintő, igazságos és természetes eszű ember, mint amilyennek Potz Andrást ismerjük — lesz képes községünkben az évek óta elhanyagolt rendet helyreállítani, ellene csak holmi erőszakoskodó birtoktulajdonosoknak és olyan embereknek lehet kifogása, akik az igazságszolgáltatástól tartanak.

Különben is a „Zombor és Vidéke” eme közleménye esztünkbe juttatja a Brandt Richard-féle, ismert annonceokat, melyek végsoraiból megtudható, hol lehet jó sikert biztosító vértisztító labdacsoportot kapni. — A „hatalmas községi bíró”-ból is végre kislült, hogy a „Zombor és Vidéke” szerkesztőjénél, dr. Molnár Gyula ügyvéd urnál fogas vádbeszédekert szerzedhetnek a „súlyos testi sértést” szenvedettek.

Sztanisics 1888. évi június hó.

Kiváló tisztelettel:

Rendl Antal, Litzinger János. Nuszpél Antal.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja 53. számában a Szobonya Bertalan és köztem fölmerült ügy ismertetik.

Egy, már végleg elintézték, befejezték s hírlapilag ismertetett ügygel állván szemközt, ahhoz többé hozzászólni valóm nincsen.

A közleményre vonatkozólag azonban tek. szerkesztő ur beleegyezésével annyit kinyilvánítok, hogy Szobonya Bertalan vádjával szemben nem vagyok kötelezve magamat igazolni, miután ő annak idején (a kezim közt levő okmány fontossága szerint) az igazolárról hallani sem akart. Minthogy pedig az ilyen természetű ügyekben „perújításnak”, vagy „újra felvételnek” helye nincsen; minthogy továbbá Szobonya Bertalan nem ismerte föl a fenfoglott viszonyok közt ráhárult kötelezettségeket, még kevésbé felelt meg azoknak; minthogy végre a „perújítás”-hoz felkért tanuim nem voltak képesek olyan formát fölfedezni, mely alkalmas lett volna Szobonya dolgának nyelbesztésére, az ügy végleges elintézését követő teljes három hónap után benyújtott „előterjesztés” nem vezethetett dűlőre.

A kilenc tagu becsületbírószág alakulásáról, működéséről és határozataról tudomásom nincsen, alakításába be nem folytattam s benne képviselve nem voltam, de még csak tagjait sem ismerem.

Ennyit a közleményre vonatkozólag! az ügy érdemében azonban egy betűt sem szólok, vesse azt föl a találekony intéző bármilyen újabb formában is.

Zenta, 1888. július 12-én.

(Bergl) Ormos Kálmán.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadási hirdetmény.

Ó-Verbász község részéről ezennel közzhírré tétetik, miszerint Ó-Verbász község tulajdonát képező bor- és pálinkamérés után az általány (accis) szedhetési jog 3 egymásutáni évekre 1888. évi augusztus hó 5-én d. u. 3 órakor Ó-Verbász község házában árverés útján bérbe fog adatni.

A feltételek a hivatalos órákban Ó-Verbász község jegyzői irodájában betekintheők.

Ó-Verbászon, 1888. július hó 5-én.

Mokry Viktor, Koity Lyuba,
jegyző. 3—3 bíró.

Pályázat.

Katymáron (Bácsmegeye) az ujonnan rendszeresített r. k. német-magyar nyelvű tanító-állomásra pályázat hirdettetik.

Javadalma évi 400 frt o. é. fizetés és 40 frt o. é. lakbér. Köteles leend a II., III. egyesített osztályban tanítani, a tanulókat oly napokon, midőn a többi tanítók az ismétlő iskolában működnek, Istentiszteletre vezetni s a tanköteles gyermekeket évenként összeírni. A pályázat határnapja f. évi augusztus hó 12-ike, a mely napon a választás is megejtetik.

A kellőleg felszerelt kérvények a katymári r. k. iskolaszékre címezve, nsogs és főt. dr. Csicsáky József prépost-esperes urhoz Bács-Almásra, a mondott határnap előtt küldendők. Az állomás az új tanévben foglalandó el.

Katymáron, 1888. évi június hó 29.

Az iskolaszék.

Árverési hirdetmény.

Keresztur községe alólírott előjárása részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község képviselőtestületének f. évi 10/1888. közgy. számú határozata folytán a volt uradalmi bor- és pálinka-mérési jog a nagyvendéglő épülettel és a község belterületén felosztott hat (6) részletben, vagyis: önálló hat korcsmában egyenként 1888. évi november hó 1-étől 1891. évi december hó végeig tehát 3 és 1/4 évre **f. évi augusztus hó 1-én délelőtti 10 órakor nyilvános árverésen** bérbe adni fog.

Közelebbi feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Mi azzal hozatik az érdekeltek tudomására, hogy a bérbeadás a községi képviselőtestület és a tekintetes megyei törvényhatóság jóváhagyásától tétetik függővé.

Kereszturon, 1888. július hó 14.

Arnold Károly, **Dzsudzsár György,**
jegyző. 3—1 bíró.

Árverési hirdetmény.

A kúlai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a karavukovai árvtár végrehajtónak Milbli Erzsébet özvegy Hauser Mihályné végrehajtást szenvedő elleni 414 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a hódásági kir. járásbíró területén lévő, Karavukova községében fekvő, a karavukovai 122. számú tkjkyben Hauser Mihály és neje Erzsébet nevén álló A. I. a. 261. ö i. sz. ház és beltelekre 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1888. évi augusztus hó 1-ső napján délutáni 3 órakor Karavukova községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi minsteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kúlán, 1888. évi május hó 25-én.

A kúlai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Házeladás.

Zomborban a nagytemplom-utcában fekvő 80. számú lakház, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad **Konyovits Jusztin.**

3—1

Hirdetmény.

Az ada-moholyi egyesült takarékpénztár értesíti részvényeseit, miszerint 1888. évi augusztus hó 15-én délelőtti 9 órakor intézeti helyiségében **rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgyak:

1. Moholyon felállítandó fiókintézet iránti intézkedés.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Az üresedésbe jött választmányi helyeknek új választmányi tagokkali betöltése.
4. A nyitandó fiókintézet tisztviselőségének megválasztása és ezek jövedelmének megállapítása.
5. Indítványok.

Jegyzet. Az alapszabályok 56. §-a értelmében csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a közgyűlés előtt — 8 napon belül — az e célra kiküldött bizottságnak bemutatják.

Ada, 1888. július hó 12-én.

A választmány határozatából:

Ada-moholyi egyesült takarékpénztár:

Gyetvay Béla, **Jablonszky József,**
választmányi tag és jegyző. elnök.

Árverési hirdetmény.

A kúlai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Gyukits szül. Milankov Dragina végrehajtónak Safarik Bálint végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a hódásági kir. bíróság területén lévő, Vajsza községében fekvő, a vajszkai 123. sz. tkjben Safarik Bálint nevén álló A. I. alatt 132. hr. s 128. öi. sz. házra és 335 öi. beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1888. évi július hó 30-ik napján délutáni 3 órakor Vajsza községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minsteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kúlán, 1888. évi március hó 2-ik napján.

A kúlai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál lemondás folytán megüresedett I. fosztályú ideiglenes helyettes tanítói állomásra pályázat hirdetetik. Fizetése: oszt. ért. 300 frt készpénz, 50 frt lakpénz, és 5 frt kertilletmény. Kötelessége az ismétlőiskolát is külföldi utazás nélkül tanítani. Az állomás azonnal elfoglalandó. A szabályszerűen felszerelt kérvények folyó évi augusztus hó 14-ig a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címezve nagyszámú és főtisztelendő dr. Csicsáky József kerületi tanfelügyelő urhoz Bács-Almásra küldendők.

Kurka Károly,

2—1

pülbános és iskolaszéki elnök.

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Palánka község előjárása közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező italmérésijog bérletet a nagyvendéglő épülettel együtt, a község egész területére 1888. évi november hó 1-től 1891. évi október hó 31-éig **folyó évi július hó 22-én délelőtti 10 órakor** szó- és írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Szabályszerű írásbeli ajánlatok 50 krajeáros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva, július hó 22-én 8 óráig a községi bírónál benyújtandók, utóajánlatok nem fogadhatók el.

Közelebbi feltételek a községében bármikor megtekinthetők.

Kelt Ó-Palánkán, 1888. évi július hó 2-án.

Lemaitz Milován, **Petrits Uros,**
jegyző. 3—2 bíró.

Egy jó házból való fiu, aki egy vagy két real- vagy gymnasiumi osztályt jó sikerrel végzett, a magyar és szerb nyelvet bírja, mint üzleti gyakornok azonnal alkalmazást nyerhet Hódásághon **Schumacher Jakab rőfös- és vegyes kézműárú-üzletében.**

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyei zentai járásban kebelezett 10,000 lakost számláló Ada községében lemondás folytán üresedésben lévő 600 frt évi fizetéssel javadalmazott aljegyzői állásra, pályázat nyitattik, felhivatnak azok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli s Bács-Bodrogh vármegyei tek. bizottságának az 1886. évi XXII. t. c. 64. §-a alapján 1887. évi 6. sz. alatt alkotott szabályrendeletének 9. §-a értelmében felszerelendő folyamódványait, születési anyakönyvi kivonat, előbbi szolgálati bizonyítványokkal felszerelten, alólírott főszolgabíróhoz f. évi július hó 30-ig adják be; a választás **f. évi augusztus hó 1-én reggel 9 órakor** fogván Ada községében megejtetni; megjegyezvén, hogy azok, kik a szerb nyelvet tökéletesen bírják, előnyben részesíttetnek.

Zentán, 1888. évi július hó 8-án.

(P. H.) **Matkovits Lajos s. k.,**
főszolgabíró.

3—2

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjaztatás folytán Szónta községében üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik s felhivatnak pályázók, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 73. és 74. §§. valamint az 1883. évi I. t. c. 6. §. értelmében okmányolt s a jegyzői hivatalnak magyar, német és dalmát ajku községben való viselésére jogosító képességi bizonylattal felszerelt kérvényeiket 1888. évi július hó 25-ig bezárólag alólírott főszolgabíróhoz nyújtsák be.

A választás 1888. évi augusztus hó 1-én délelőtti 10 órakor Szónta községében tartandó megkezdésére.

A betöltendő állással következő javadalmazás van egybekötve:

- a) készpénz fizetés 900 forint,
- b) természetbeni lakás,
- c) 315 öi. kiterjedésű szérűskert adoménest élvezete.

Kelt Apatinban, 1888. évi július 10.

Főszolgabíró hivatalos távollétében:

Lánczkor Antal,
szolgabíró.

3—2

Hirdetmény.

Néhai Szimon Ádám kis-kéri örökösök hagyatékához tartozó alábbi tárgyak Kis-Kér község előjárása közbenjöttével **f. évi július hó 24-én délelőtti 9 órakor** Kis-Kér községében nyilvános szóbeli árverés útján, készpénz fizetés mellett, egészben vagy esetleg részben is eladatni fogván, megjegyezvén, hogy el nem adás esetén Kúlán a szolgabíró hivatalos helyiségében f. évi július hó 30-án délelőtti 9 órakor ezen tárgyak újból eladatni fognak, mely körülményről a venni szándékozó felek lapok útján értesítést vesznek.

1. egy hordó 64 kiló türkölj-eszencia 211 frt 50 kr,
2. egy üveg 40 kiló borszesz-eszencia 142 frt 15 kr,
3. egy üveg 20 kiló szilvórium-eszencia 72 frt 70 kr,
4. egy láda 10 kiló rumkompozíció 46 frt 75 kr,
5. egy láda 5 kiló rostopesin-eszencia 17 frt 50 kr,
6. két üres üveg — frt 82 kr.

Összesen . 491 frt 42 kr.

Kelt Kis-Kéren a községi előjárásánál 1888. július 10-én.

Zsuffa Károly, **Bechtold György,**
h. jegyző. 3—2 bíró.

Bérbeadási hirdetmény.

Hódásgh község tulajdonát képező nagyvendéglő épület és bor- s pálinkamérési jog 1888. évi július hó 22-én d. u. 3 órakor 1889., 1890. és 1891. évekre Hódásgh községében nyilvános árverésen bérbe fog adni.

Az árverési feltételek Hódásgh község előjárásánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Hódásghon, 1888. évi július hó 5-én.

Dux Károly, **Menráth Ferenc,**
községi jegyző. 3—3 községi bíró.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye zentai járás főszolgabírója alá tartozó s 10,000 lakost számláló Ada községében nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra az 1886. évi XXII. t. c. 82. §-a értelmében pályázat nyitattik, felhivatnak azok, kik ezen állás elnyeréséért folyamodni szándékoznak, hogy a fent hivatkozott t. c. 70. §. illetve az 1883. évi I. t. c. 6. §-a rendelkezéséhez képest felszerelendő folyamódványait, jegyzői képesítési bizonylat, születési anyakönyvi kivonat, szolgálati és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelten f. évi július hó 30-ig alólírott főszolgabíróhoz nyújtsák be. A választás **f. évi augusztus hó 1-én reggel 8 órakor** fog Ada községében megejtetni.

Ezen jegyzői állással 800 frt évi fizetés, 200 frt lakbér, nemkülönben 6 kerületi láncc föld élvezete van összekötve.

Zentán, 1888. évi július hó 5-én.

Matkovits Lajos s. k.,
főszolgabíró.

3—3